

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεικλιμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξαμηνίᾳ δραχ. 55. Τρίμηνι δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

Περίοδος Β'.—Τόμος 41ος

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀθῆναι, 30 Ἰουνίου 1934

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Ἔτος 56ον.—Ἀριθ. 31

ΤΟ ΨΑΡΕΜΑ

Τὸ ἀποφασίσανε. Θὰ πηγαίνανε νὰ ψαρέψουν. Καὶ θὰ πηγαίνανε αὐριο τὴν αὐγὴ. Πρὶν χαράξῃ. Γιατί ποῖος ξέρει ; Μποροῦσε νὰ γυρίσῃ ὁ μπάρμπα Θόδωρος, ὁ πατέρας τοῦ Μανώλη. Τὸν περιμένανε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα. Καὶ τότε δὲ θ' ἄφηνε γιὰ κανένα λόγο νὰ τοῦ πάρουν τὴ βάρκα του. Ἀ! Μπά! Μπά! Δὲν θὰ τὴν ἔδινε ποτέ, γιὰ ὅλον τὸν κόσμον, ὁ μπάρμπα Θόδωρος τὴ βάρκα, τὴ «Μαρία».

— Καὶ ποῦ θ' ἀνταμωθοῦμε ; ρωτᾷ ὁ Μάρκος.

— Στὴ βάρκα! Τοῦ λένε ὅλοι μαζί. Στὴ βάρκα!

— Στοῦ Ζάνα ;

Στοῦ Ζάνα, βέβαια. Ποῦ ἄλλου ; Ἐκεῖ, πίσω ἀπ' τὴν ἐπαυλὴ τοῦ Ζάνα ἦταν τὸ καλλίτερο μέρος. Ἐκεῖ ἀράζουν ὅλες οἱ βάρκες τῆς γειτονίας.

Ἡ παρέα ἦταν σύμφωνη σὲ ὅλα. Σὲ ὅλα. Τὸ κάθε τι τὸ προβλέψανε, τὸ κανονίσανε. Καὶ μποροῦσε ποτὲ νὰ γίνῃ λάθος ; Ἀρχηγὸς τοῦ ψαρέματος, ἡ ψυχὴ τῆς ἐκστρατείας ἦταν ὁ Μανώλης. Ὁ Μανώλης καὶ μεγαλύτερος ἀπ' ὅλους ἦταν, δέκα χρόνων, καὶ εἶχε ξαναπάει στὸ ψάρεμα μὲ τὸν πατέρα του.

— Ὅλα θὰ πᾶνε πρῶτα, παιδιά. Ἀκοῦτε ποῦ σᾶς λέω ! φωνάζει ὁ Μανώλης, χώνοντας μὲ κάποιο καμάρι τὰ χέρια στὶς τσέπες τοῦ πανταλονιοῦ του. Μόνο, τσιμουδιά ! Ἀλλοὺς δὲ θέλω. Ἐμεῖς οἱ ἔξ φθάνουμε. Ὅπου λαλοῦν πολλοὶ κοκόροι, ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ. Λοιπὸν ἄλλους δὲ θέλω.

— Λέτε νὰ πιάσουμε πολλὰ ψάρια ;

Πρῶτ' ἔτσι δειλὰ κάπως ὁ Νίκος. Γιατί ὁ κακομοῖρης ὁ Νίκος δὲν ξέρει ἀπὸ ψαρέματα καὶ τέτοια. Μόλις εἶναι λίγες μέρες ποῦ κάθεταὶ δῶ ἔξω. Πρῶτα καθότανε μέσα στὴν

πόλῃ, στὴ Σαλονίκη. Κατὰ τὸ Λευκὸ Πύργο. Τί νὰ νοιώθῃ λοιπὸν ;
Ὅλοι γελάσανε μὲ τὰ λόγια του.

— Χά! Χά! Χά! Ἔ! τὸν κακομοῖρη τὸ Νίκο!

Ὁ Μανώλης τὸν χτύπησε στὸν

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Τὸ ἀγαπημένο του βιβλίον

ώμο, σάν προστατευτικά, σάν χαϊ-δευτικά.

— Έννοια σου, μωρέ Νίκο! Τι φάρι ποθεί ή ψυχή σου; Λαυράκι; Τσιπούρα; Μπαρμπούνη; Έ! θά τὸ ἔχῃς. Θά τὸ ἔχῃς.

— Φράτα. Ὁ Νίκος εἶναι πολὺ εὐ-χαριστημένος. Θά φύγῃ, βέβαια, ἀπὸ τὸ σπίτι πρὶν χαράξῃ. Δηλαδή θά φύγῃ κρυφά. Ὅταν ἔμῳς φέρῃ κα-νέναν μεγάλο μεγάλο ἀστακό; Έ! Μπορεῖ τότε τὸν μαλώσῃ ὁ Πα-τέρας; Ἐπειτα, τὰ σχολεῖα κλεί-σανε πιά. Λοιπὸν;

— Λοιπὸν ἔλα γινήκανε ὅπως τὰ συμφωνήσανε.

Πολὺ πρὶν ξημερώσῃ, μόλις χάρα-ξε, ὁ Νίκος ἀνοίξε σιγά-σιγά τὴν πόρτα, γλίστρησε ἔξω, ἔκανε δυὸ τρία βήματα ἀργά, ἀργά, ὕστερα τὰ-χυνε τὸ βήμα καὶ σὺν βρέθηκε στὴν ὁδὸ Ἀλατίνι, ἔδωσε οὐ! τί τρεχάλα καὶ βρέθηκε στὴ στιγμὴ ἐκεῖ στοῦ Ζάνα.

— Α! Γεῖά σου, τοῦ εἶπανε. Τὸ-φερες τὸ ψωμί;

— Ἀμέ; Καὶ βέβαια τὸ ἔφερε. Τὸ πῆρε κρυφά ἀπὸ τὸ ντουλάπι τῆς κουζίνας. Μὰ τί εἶναι ἓνα ψωμί μπροστὰ στὸν ἀστακό ποὺ θά τοῦς πᾶῃ τὸ μεσημέρι; Καὶ μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸ ροφό! Μὰ τί ροφό!

— Α! Γεῖά σου, λοιπὸν. Ἐλα!

Ὁ Μανώλης τὸν τράβηξε κοντά του καὶ τοῦ πέρασε στὸ λαιμὸ μιὰ σακκούλα πάνινη. Οὐφ! Πῶς βρω-μοῦσε αὐτὴ ἡ σακκούλα! Φρίκη! Καὶ γιατί τοῦ τὴν περάσανε στὸ λαιμό;

— Αἰντε. Γιά τὰ ψάρια. Ἐσὺ θά εἶσαι ὁ παραγιός μου. Στὴ σακκού-λα θά βάζουμε τὰ ψάρια.

— Αὐτὰ ποὺ θά καμακίζω, λέει ὁ Παῦλος. Θά εἶσαι ὁ παραγιός μας. Γιά ἰδὲς ἔδω τὸ καμάκι!

Ὁ Νίκος γύρισε καὶ εἶδε. Μμμ!.. Θεέ μου! Ἐνα μεγάλο, τόσο μεγά-λο πηροῦνι! Πῶ! Πῶ! Ἦταν γιά φόβο! Μακρὺ ὡς ἓνα μῦτι.

— Θά καμακίζω, λέει ὁ Παῦλος. Γιά κοίτα δῶ. Νά! Ἐτσι θά καμα-κίζω τὰ ψάρια.

Ἐπείαρε τὸ καμάκι μὲ τὰ δυὸ του χέρια κι' ἔκανε νὰ τὸ σηκώσῃ. Μμμ!.. Ἐκανε νὰ τὸ σηκώσῃ, ἔμῳς...

— Κοίτα, κοίτα δῶ, Νίκο!

Ὁ Νίκος κοιτοῦσε. Κοιτοῦσε τὸν Παῦλο ποὺ ἀγκάλιασε τὸ καμάκι καὶ κατακόκκινος, τὸ σήκωσε, τέλος πάντων. Πηλά.

— Φάπ! Θά τὸ ρίχνω πάνω στὸ φάρι.

Τὸ καμάκι ἔπεσε βαρὺ στὴν ἀμ-μουδιά.

Ὁ Νίκος πετάχτηκε.

— Φοβήθηκες, Νίκο; ρώτησε ὁ Κώστας.

— Χά! Χά! Χά! Πῶς γελάσανε ὅλοι! Τὸν κακομοῖρη τὸ Νίκο!

— Χμμ! Κακομοῖρη, Νίκο! Ἐ-χουν νὰ δοῦν τὰ μάτια σου ἀκόμα! Φωνάζει ὁ Γιώργος.

Ναί. Εἶχαν νὰ δοῦν τὰ μάτια του! Κάν καὶ καν πράματα! Ὅμως ὁ Μανώλης βιάζεται.

— Μπρός! Ἀφίστε τίς κουδέν-τες. Στὴ βάρκα καὶ δρόμο. Οἱ πετο-νιές, Γιώργο;

— Ἐτοιμες.

— Μάρκο, τὰ καλάμια; Οἱ ἀπό-χες;

Ὁ Μάρκος σήκωσε θριαμβευτικά τὴν ἀπόχῃ. Μιὰ καινούρια ἀπόχῃ, κατακαινούργια.

Στάθηκαν ὅλοι σαστισμένοι, θαμ-πωμένοι, μιὰ δυὸ στιγμές.

— Τὸ ξέρεῖ ὁ πατέρας σου; ρωτᾷ ὁ Παῦλος.

Τοῦ Μάρκου τοῦ ἤρθε ἔτσι σὺν προσβολή.

— Ἐσένα τὸ ξέρεῖ γιὰ τὸ καμάκι;

Σώπασε ὁ Παῦλος. Καὶ κανεὶς ἄλ-λος δὲ μίλησε. Χμμ!.. Τάχα ἦταν ἡ ἀπόχῃ καὶ τὸ καμάκι μονάχα; Ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς ψαράδες πρόσφερε κάτι γιὰ τὸ γενικὸ ψάρεμα. Κι' αὐτὸ τὸ κάτι πάρθηκε κρυφά ἀπὸ τὸ σπίτι. Χμμ!

— Πρέπει νὰ πιάσουμε πολλὰ ψά-ρια, λέει ὁ Μανώλης.

Πολλὰ καὶ πολλά! Ἀχ! Μιὰ κι' ἡ ἴδια σκέψῃ τοὺς πῆρε ὅλους. Θά-πρεπε νὰ γυρίσουν μὲ τὴ βάρκα γε-μάτη.

— Μπρός! Ἡ «Μαρία» στὸ νερό!

διατάζει ὁ καπετὰν Μανώλης.

Ὅλοι πιάσανε, ἄλλος ἔδω, ἄλλος ἐκεῖ.

— Ἐσὺ κράτα τὰ δολώματα, λέει ὁ Κώστας τοῦ Νίκου. Εἶσαι ὁ πα-ραγιός.

Ὁ Νίκος πῆρε στὸ ἓνα χέρι ἓναν παλιοτενεκέ, σκουριασμένο. Κἀτι εἶ-χε μέσα. Δὲν ἔδλεπε καλὰ καλὰ τί. Κἀτι ποὺ μύριζε βαρεῖα. Καὶ στὸ ἄλλο ἓνα πακετάκι ἀπὸ ἐφημερίδα. Ἐνα πολὺ μαλακὸ πακετάκι.

— Βίρα! Ὅλοι, μαζί, παλληκάρια!

φωνάζει ὁ καπετάνιος.

— Γκγκ!.. Γκγκ!..

— Γκγκ!..

Βογγοῦν τὰ παλληκάρια σπρώ-χνοντας. Ὁ Νίκος, θέλει κι' αὐτὸς νὰ τρέξῃ. Νὰ σπρώξῃ. Ὅμως ἡ ἐφη-μερίδα σιγά σιγά μαλακώνει. Τρυπᾷ. Τὰ δάχτυλά του χώνονται, ἀγγίζουσιν κάτι μαλακὸ, γλιστερό.

Πφφ!.. Ὁ Νίκος ἀνατριχιάζει. Συχάινεται.

— Μμπλοῦτς! Ἡ βάρκα πέφτει στὸ νερό.

Πιτσιλιές πετάγονται. Οἱ ψαράδες σκουπίζουν τὸ πρόσωπο μὲ τὸ μπρά-τσο.

— Μπρός! Ὅλοι μέσα!

Ὁ καπετάνιος διατάζει κι' ὁ κα-θένας τρέχει. Ἄλλος στὸ τιμόνι, ἄλ-λος στὸ κουπί.

Ὁ Νίκος προχωρεῖ διστακτικά. Μπαίνει στὴ βάρκα.

— Ὁ παραγιός στὴν μπάντα! φω-νάζει ὁ Γιώργος καὶ δίνει στὸ Νίκο μιὰ σπρωξιά.

— Ὁ παραγιός ἔδω! Φωνάζει ὁ καπετάνιος καὶ τραβᾷ τὸ Νίκο κον-τά του.

— Τ' εἶν' ἔδω μέσα; Ρωτᾷ ὁ παραγιός δειλὰ-δειλὰ.

— Τὸ νοῦ σου στὰ σκουλίκια!

ξεφωνίζει ὁ Μάρκος.

— Σκουλίκια εἶναι! φωνάζει ἄλ-λάζοντας χρῶμα ὁ παραγιός. Τούρ-χεται νὰ τὰ πετάξῃ κάτω.

— Τὸ νοῦ σου σιὰ σκουλίκια! Κα-κομοῖρη μου! Σ' ἔφαγα! φοβερίζει ὁ καπετὰν Μανώλης.

Πφφ!.. Ὁ Νίκος ἀνατριχιάζει. Σκουλίκια! Πφφ!.. Δὲς καὶ τοῦ χύνουν κρῦο νερὸ στὴν πλάτη... Πφφ!.. Τί σιχασιά!

Ἀχ! Ἡ βαρκούλα τί ὥραϊα ποὺ φεύγει!

Ὁ καπετάνιος εἶναι στὸ τιμόνι.

Ὁ Κώστας τραβᾷ κουπί. Ὁ Γιώρ-γος ἐτοιμάζει τίς πετονιές, ὁ Μάρ-κος, εἶναι πανέτοιμος κρατώντας τὴν ἀπόχῃ, ὁ Παῦλος, ὀρθιος πίσω στὴν πρύμνη, στηρίζεται μὲ καμάρι στὸ καμάκι.

Ὁ Νίκος συμμαζεμένος σὲ μιὰ γωνιά, κεῖ στὴν πρῶρα, βαστά στὸ ἓνα χέρι τὸ τενεκεδάκι, στὸ ἄλ-λο τὸ πακέτο μὲ τὴν ἐφημερίδα καὶ στὸ λαιμὸ του κρέμεται ἡ πάνινη σακκούλα. Πφφ!.. Τοῦρχεται νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὴ βρώμα καὶ τὰ δάχτυ-λά του χώνονται ὀλοένα μέσ' τὰ γλυ-στερά σκουλίκια.

Ἀχ! Ἡ βαρκούλα τί ὥραϊα ποὺ φεύγει, φεύγει σι' ἀνοιχτά!

Εἶναι μέρα πιά! Νά! Ὁ ἥλιος βγήκε.

Εἶναι μέρα γιὰ τὰ καλά. Οἱ βο-σκοὶ φέρνουν τίς γελάδες νὰ βοσκή-σουν ἐκεῖ στὸ χορτάρι τῆς ἀκροθα-λασσίας. Κότες καὶ κοτόπουλα τρι-γυρνοῦν στὰ δρομάκια τῶν συνοικι-σμῶν. Στὴν ὁδὸ Ἀλατίνι ἀρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν τ' αὐτοκίνητα. Οἱ πατεράδες ξεκινοῦν γιὰ τὴ δου-λειά τους.

Ἡ ὥρα περνᾷ. Στὶς οἰκοδομὲς ἔδω καὶ πολλὴν ὥρα ἔχουν πιάσει δου-λειὰ οἱ ἐργάτες. Ὁ ἥλιος ἀρχισε νὰ καίγῃ.

ΤΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΔ'. — Λαθρέμποροι

Ἐτσι πικρὰ μετάνοιωνε τὸ Σκαλιστήρι. Μὰ ἦταν ἀργά. Τὸ μόνο ποὺ εἶχε νὰ κάνῃ τώρα, ἦταν νὰκούῃ τοὺς «πειρατές» μὴ τὸν πετάξουν στὴ θάλασσα, καὶ νὰ παρακαλῇ τὸ Θεὸ νὰ τελειώσῃ καλὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ τα-ξίδι, γιὰ νὰ ξαναδῇ μιὰ μέρα τὴ μαμιά του, τὸν μπαμπά του, τὴ Μπέ-μπα, τὸ δεῖο-Μιχάλη καὶ τὴ Μαργαρώ... Ὡ, ὅλοι αὐτοὶ τώρα θά τὸν ἔκλαιγαν γιὰ χαμένο, γιὰ πνιγμένο. Τί κακό, τί κακό!..

Ὅσοτόσο ἡ γαλήνη ἐξακολουθοῦσε. Τὸ ἀεράκι μόνο μικρὰ κύματα σή-κωνε στὴ θάλασσα, μὰ φούσκωνε καλὰ τὰ πανιά καὶ τὸ καράβι ἔτρεχε πρὸ γρήγορα κι' ἀπὸ βαπόρι. Κάθε τόσο, ἔμπαινε καὶ στεκόταν σὲ διάφορα λιμάνια, μὰ πάντα νύχτα, στὰ σκοτεινά, καὶ πολλὲς φορὲς μπροστὰ σ' ἔ-ρημα ἀκρογιάλια. Ἐκεῖ τὸ περίμεναν κατὶ ἀνθρώποι μὲ ἀγριόμουντρα σὺν τῶν «πειρατῶν», καὶ φόρτωναν ἢ ξεφόρτωναν κρυφὰ κασσόνια, βαρέλια, δέματα, σακκιά.

Τὸ Μπέμπη δὲν τὸν παραφίναν οὔτε νὰ τοὺς βλέπῃ, οὔτε ν' ἀκούῃ τίς σιγανὲς ὁμιλίες τους. «Φύγε σὺ ἀπὸ δῶ! τοῦ ἔλεγαν· πήγαινε στὴ δου-λειά σου!» Κι' ὁ μικρὸς μοῦτσος δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ γιὰ ποιοὺ λό-γο φόρτωναν καὶ ξεφόρτωναν ἐκεῖνα τὰ ἐμπορεύματα—για-τί τί ἄλλο θά ἦταν; καφέδες, ζάχαρες, ρύζια, καπνὰ καὶ κα-θεῖξ—μὲ τόσες προφυλάξεις καὶ μὲ τέτοια μυστικότητα, σὰ νᾶκαναν κανένα κακούργημα.

Ἐπιτέλους μιὰ μέρα ἀ-νακάλυψε τὸ μυστήριον. Στε-κόταν πίσω ἀπὸ ἓνα παλιὸ κασσόνι ποὺ τοῦ ἔλειπαν δυὸ πλευρὲς—ἡ ἀπάνω κι' ἡ πισι-νή—καὶ χρησίμευε γιὰ σπιτά-κι στὸν Ἀζόρ, τὸν карабό-σκυλο. Ὁ Ἀζόρ ἀγαποῦσε πο-λὺ τὸν Μπέμπη καὶ συχνά, μέ-σα σ' αὐτὸ τὸ κασσόνι, κοιμόνταν κι' οἱ δυὸ. Ἐκεῖ λοιπὸν κρυμμένος, ἐ-κείνη τὴν ἡμέρα, ἀκουγε μιὰ ὁμιλία ποὺ ἔκαναν μεταξύ τους δυὸ «πειρατές».

— Ἀσκημὴ δουλειά, ἔλεγε ὁ ἓνας. Αὐτὸς ὁ μικρὸς εἶναι πονηρός. Κάνει τὸν κουτὸ καὶ δὲ λέει τίποτα, μὰ εἶναι ἀδύνατο, τόσο καιρὸ μέσα στὸ καράβι, νὰ μὴν κατάλαβε πῶς κάνουμε κ ο ν τ ο ρ α μ π ᾶ ν τ ο. Κι' ἄμα γυρίσουμε ἀπ' τὸ ταξίδι, θά μᾶς μαρτυρήσῃ καὶ θά μᾶς τσακώσουν.

— Δὲς νὰ τὸ κάμη αὐτό;

— Δὲν ξέρω τίποτα. Εἶναι πονηρός, σοῦ λέω!

— Τότε λοιπὸν νὰ πάρουμε τὰ μέτρα μας καὶ πρὶν φτάσουμε στὴν Ἀφρική.

— Νὰ τὸν δώσουμε γιὰ φαῖ στὰ σκυλόψαρα;

— Ἀμ' τί ἄλλο;

Ἡ ὁμιλία δὲν ἀκουγόταν πιά. Τρομαγμένος, ὁ Μπέμπος ἔβγαλε τὸ κεφάλι του κι' εἶδε τοὺς δυὸ κακούργους νὰπομακρύνονται. Μιλοῦσαν ἀκόμα, καὶ βέβαια θάλεγαν ποῦ, πῶς καὶ πότε ἔπρεπε νὰ τὸν ρίξουν στὴ θάλασσα μὴν τοὺς μαρτυρήσῃ.

Ἐκαναν λοιπὸν κ ο ν τ ο ρ α μ π ᾶ ν τ ο! Εἶχε ἀκούσει κι' ἄλλη φορὰ αὐτὴ τὴ λέξη ὁ Μπέμπος κι' ὅταν ρώτησε τὸ μπαμπά του, τοῦ εἶπε πῶς ἐσήμανε λα θ ο ρ ε μ π ὀ ρ ι ο. Ἐκεῖνοι ποὺ τὸ κάνουν, οἱ λαθρέμποροι, βγάζουν καὶ πιάζουν ἐμπορεύματα κρυφά, γιὰ νὰ μὴν πληρώνουν στὸ τε-λωνεῖο. Κλέβουν δηλαδή τὸ δημόσιο, κρατώντας πρὸς ὄφελός τους τὰ λε-πτά ποὺ θά πλήρωναν ἂν ἔκαναν τίμιον, φανερό ἐμπόριο—τοὺς δασμοὺς ποὺ λένε, τοὺς φόρους—κι' ὅταν τοὺς τσακώνουν, τοὺς τιμωροῦν πολὺ αὐστηρά. Γι' αὐτὸ φοβόνταν οἱ λαθρέμποροι μὴν τοὺς μαρτυρήσῃ ὁ Μπέ-μπος κι' ἤθελαν νὰ τὸν ξεκάνουν.

Ἀρχισε νὰ κλαίῃ, ἀγκαλιάζοντας τὸν ἀγαπημένο του карабόσκυλο, καὶ νὰ θορνῇ...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ἀκουγε μιὰ ὁμιλία ποὺ ἔκαναν μεταξύ τους δυὸ «πειρατές». Κάνει τὸν κουτὸ καὶ δὲ λέει τίποτα, μὰ εἶναι ἀδύνατο, τόσο καιρὸ μέσα στὸ καράβι, νὰ μὴν κατάλαβε πῶς κάνουμε κ ο ν τ ο ρ α μ π ᾶ ν τ ο. Κι' ἄμα γυρίσουμε ἀπ' τὸ ταξίδι, θά μᾶς μαρτυρήσῃ καὶ θά μᾶς τσακώσουν.

— Δὲς νὰ τὸ κάμη αὐτό;

— Δὲν ξέρω τίποτα. Εἶναι πονηρός, σοῦ λέω!

— Τότε λοιπὸν νὰ πάρουμε τὰ μέτρα μας καὶ πρὶν φτάσουμε στὴν Ἀφρική.

— Νὰ τὸν δώσουμε γιὰ φαῖ στὰ σκυλόψαρα;

— Ἀμ' τί ἄλλο;

Ἡ ὁμιλία δὲν ἀκουγόταν πιά. Τρομαγμένος, ὁ Μπέμπος ἔβγαλε τὸ κεφάλι του κι' εἶδε τοὺς δυὸ κακούργους νὰπομακρύνονται. Μιλοῦσαν ἀκόμα, καὶ βέβαια θάλεγαν ποῦ, πῶς καὶ πότε ἔπρεπε νὰ τὸν ρίξουν στὴ θάλασσα μὴν τοὺς μαρτυρήσῃ.

Ἐκαναν λοιπὸν κ ο ν τ ο ρ α μ π ᾶ ν τ ο! Εἶχε ἀκούσει κι' ἄλλη φορὰ αὐτὴ τὴ λέξη ὁ Μπέμπος κι' ὅταν ρώτησε τὸ μπαμπά του, τοῦ εἶπε πῶς ἐσήμανε λα θ ο ρ ε μ π ὀ ρ ι ο. Ἐκεῖνοι ποὺ τὸ κάνουν, οἱ λαθρέμποροι, βγάζουν καὶ πιάζουν ἐμπορεύματα κρυφά, γιὰ νὰ μὴν πληρώνουν στὸ τε-λωνεῖο. Κλέβουν δηλαδή τὸ δημόσιο, κρατώντας πρὸς ὄφελός τους τὰ λε-πτά ποὺ θά πλήρωναν ἂν ἔκαναν τίμιον, φανερό ἐμπόριο—τοὺς δασμοὺς ποὺ λένε, τοὺς φόρους—κι' ὅταν τοὺς τσακώνουν, τοὺς τιμωροῦν πολὺ αὐστηρά. Γι' αὐτὸ φοβόνταν οἱ λαθρέμποροι μὴν τοὺς μαρτυρήσῃ ὁ Μπέ-μπος κι' ἤθελαν νὰ τὸν ξεκάνουν.

Ἀρχισε νὰ κλαίῃ, ἀγκαλιάζοντας τὸν ἀγαπημένο του карабόσκυλο, καὶ νὰ θορνῇ...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΝΟΥΝΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

—Συνέχεια από το προηγ. και τέλος—

«Πάντα μου έστελνε κάτι τι χρήσιμο, εξακολούθησε η Κατίνα. Φέτος αυτό τό... περιττό; Έπειδή είμαι φτωχιά, δεν πρέπει να έχω κι' εγώ ένα ωραίο δαχτυλίδι; . . . Αυτό θα συλλογίστηκε κι' η χρυσή μου η νουνά. «Κάθε χρόνο, θα είπτε, της χαρίζω υφάσματα και νήματα. Μά είναι πρωτοχρονιάτικα δώρα αυτά; Γιατί να μην της στείλω κάτι που να τ'ό χαρή σαν κορίτσι, μέρα που είναι; Άν ήταν μικρότερη, μια κούκλα. Τώρα που είναι μεγάλη πιά, ένα δαχτυλίδι. Άς τ'ό φορεί κι' αυτή η καϊμένη. Είναι φτωχιά, μά έχει νουνά πλούσια! —Α! που τ'ό βρήκες αυτό τ'ό ωραίο δαχτυλίδι; —Μου τ'ό χάρισε η νουνά μου!»

Και δός του δάκρυα η Κατίνα και τηδήματα, και γέλια, και χαρές.

Ούτε θυμόταν πιά πώς υπάρχουν στον κόσμο και μηχανές για ράψιμο. Κι' όταν έπεσε να κοιμηθώ, ευτυχισμένη, φύλαξε τ'ό δαχτυλίδι στο κουτί του και τ'ό έβαλε κάτω από τ'ό μαξιλάρι της.

Πόσα χρόνια είχε να τ'ό κάμη αυτό τ'ό φτωχιά όρφανή! Από τότε που ζούσε ό μικρότης ό πατέρας της και της έφερνε κανένα καθρεφτάκι ή κανένα τόπι.

Ότ'όσο ή χήρα μητέρα συλλογιόταν:

—Περίεργο μου φαίνεται... Είναι για μάς τέτοια δώρα; . . . Άλήθεια, για να της κάνω χαρά, ή νουνά της μπορούσε να της στείλ'ό κι' ένα στολίδι. Μά φτηνό, ανάλογο με τή θέση μας. Αυτό είναι δαχτυλίδι αξίας. Πάει να τ'ό φορή ή Κατίνα με τ'ό φτωχόρουχα της και με τ'ό τρύπια, κάποτε, παπούτσια της; . . . Τελοςπάντων, άς τ'ό φυλάξω. Καμμιά φορά ή τύχη αλλάζει...

Τήν άλλη μέρα Πρωτοχρονιά. Στο σπίτι της νουνάς, τ'ό πρωτ', πήγε πρώτη ή Κατίνα.

—Ω νουνά μου, χρυσή μου νουνά! της είπτε φιλώντας της τ'ό χέρι. Πώς να σ'ας ευχαριστήσω γι' αυτό τ'ό έξοχο δώρο που μου κάματε; . . . Δέ μου ταιριάζει βέβαια, γιατί είμαι ένα φτωχό κορίτσι. Μ'όφου μου τ'ό χαρίσατε σεις, θά τ'ό φορώ για να θυμάμαι πάντα την καλόςυνη σας!..

Πάντα μου κάνατε ωραία και... χρήσιμα δώρα. Σ'ας βεβαιώνω όμως πώς ποτέ μου δεν ένοιωσα τόση χαρά, όση φέτος που μου στείλατε αυτό τ'ό περιττό!

«Καλέ, τί λέει αυτή!» συλλογιόταν ή νουνά καθώς της μιλούσε ή βαφτιστική της. «Ποιό θά φορή; Ποιό είναι περιττό; Η μηχανή που της έστειλα; . . .»

Άλλά μια στιγμή, καθώς σήκωσε τ'ό χέρι της ή Κατίνα, λέγοντας «αυτό τ'ό περιττό», ή νουνά είδε στο δαχτυλό της ένα δαχτυλίδι. Τ'ό κοίταξε καλύτερα και τ'ό γνώρισε: «Ήταν τ'ό δαχτυλίδι που είχε αγοράσει για τή Σοφία!

Άμέσως τ'α κατάλαβε όλα: «Ο Βασίλης είχε κάνει λάθος. Μπέρδεψε τ'α δώρα που τ'ό είχε δώσει. Κι' άν τ'α να π'α τ'ό δαχτυλίδι στο σπίτι της Σοφίας, τ'ό πήγε στο σπίτι της Κατίνας.

Άμή τή μηχανή; Που να τήν είχε πάει άραγε; Στής Σοφίας ή στής Νίκης; Γιατί και για τή Νίκη, άν άλλη μικρή βαφτιστική της, τ'ό είχε δώσει ένα πακέτο που είχε μέσα μια κούκλα.

Και φανταζόταν τ'α μούτρα της Σοφίας, είτε ή κούκλα της είχε πάει είτε ή μηχανή. Μά κι' ή μικρή Νίκη δέ θά φουρτίστηκε λιγώτερο, άν, άντις της ένα παιχνίδι της ήλικίας της, έλαβε μια μηχανή για να ράβ'ό ασπρόρουχα!

Έπρεπε να επιγράψω τ'α πακέτα. Άν δεν ήξερε γράμματα ό υπηρέτης, ήξεραν όμως εκείνοι που θά τ'α λάβαναν. Και θάδωλεπαν άμέσως τ'ό λάθος.

Τώρα; Τί να π'α; Μπορούσε ποτέ να κόψω τή φόρα και τή χαρά της Κατίνας, λέγοντάς της: «Βγάλε γρήγορα και δός μου αυτό τ'ό δαχτυλίδι! Δεν είναι δικό σου. Έσένα σου άγόρασα πάλι ένα πράμα χρήσιμο, μια μηχανή!»;

Αδύνατο! Η νουνά δεν ήταν καθόλου παραγερασμένη, ούτε τ'α είχε χαμένα, όπως είχε π'α στη φούρκα της ή Σοφία. Άπεναντίας, άν και ήλικιωμένη, τ'α είχε πολύ σωστά, κι' ήταν γυναίκα και με νου και με καρδιά.

Άμέσως κατάλαβε τί είχε γίνει στην ψυχή της φτωχιάς όρφανής, τή στιγμή που έλαβε τ'ό πλούσιο εκείνο δώρο. Μήπως και τώρα δεν τήν έδωλεπε μπροστά της μεταμορφωμένη από χαρά; Και μήπως δεν άκουγε τ'α λόγια της, που αυτή ή χαρά και ή συγκίνηση της τ'α υπαγόρευαν;

—Ναί, κόρη μου, της είπτε χαμογελώντας γλυκά: φέτο, δεν ξέρω πώς μου ήρθε να σου χαρίσω αυτό τ'ό δαχτυλίδι. Ίσως συλλογίστηκε πώς μεγάλωσες πιά άρκετά και πώς μπορείς ν'άχξης και κάτι... περιττό, να φορής και σύ, σαν κορίτσι, ένα όμορφο στολίδι...

—Που θά λέω πώς μου τ'ό χάρισε ή χρυσή μου ή νουνά! φώναξε άκράτητη ή Κατίνα. Ποιός μπορεί να π'α τίποτα; Είμαι φτωχιά, μά έχω νουνά πλούσια που μάγαπάει! Η νουνά τή χ'άιδεψε χωρίς να της π'α τίποτ' άλλο για τ'ό δαχτυλίδι. Και σέ λίγο ή Κατίνα τήν άποχαιρέτησε.

«Νά ιδούμε τώρα τίς άλλες», συλλογίστηκε ή νουνά. «Θά έρθουν κι' αυτές, δεν μπορεί...»

Και νά, κατά τίς έντεκα, κι' ή Σοφία.

Μόλις είδε τ'α μούτρα της, ή νουνά κατάλαβε άμέσως πώς αυτήν ή είχε πέσει στο λαχείο ή μηχανή. Είχε μια τόσο άσυνήθιστη σοβαρότητα κι' αξιοπρέπεια! Έδωλεπε τόν άνθρωπο που είναι πειραγμένος, μά δεν καταδέχεται να τ'ό δείξη για να μ'α ταπεινωθ'ό.

—Ήρθα να σ'ας ευχαριστήσω για τ'ό ωραίο σας δώρο, άρχισε να λέη μουδιασμένη. Μά ήταν άνάγκη να ξεδευτ'ό τόσο πολύ; Κάτι μικρότερο θά μου έφτανε... Ω, και πολύ μικρότερο! Για να δείχνω μόνο πώς με θυμάστε και μάγαπάτε...

«Όποτε ή Νίκη έλαβε τήν κούκλα της» συλλογίστηκε ή νουνά. «Αυτήν ή όμως που κοροϊδεύει κιόλα, της χρειάζεται ένα μαθηματάκι. Δεν έχει καλό χαραχτήρα. Μά ούτε μεγάλη έξυπνάδα, κι' άς κάνει τήν έξυπνη. Άλλη θά καταλάβαινε πώς έγινε λάθος. Στην Κατίνα μπορούσα να χαρίσω κι' ένα δαχτυλίδι. Ποτέ όμως στη Σοφία μια ραπτομηχανή! Δεν τ'ό κατάλαβε; Πίστεψε πώς αυτό ήταν πραγματικά τ'ό δώρο της; Έπρεπε να μ'ε ευχαριστήση χωρίς αυτό τ'ό πειραγμένο και κοροϊδευτικό ύφος. Τ'ό κάτω-κάτω της χάρισα κάτι τί, δεν της π'α τίποτα. Κι' αυτή μόνο που δέ μ'ε έδωσε. Τώρα να τή μάθω εγώ!...

Και κόβοντας τίς ψεύτικες ευχαριστίες της βαφτιστικής της: —Θά παραξενευτήκες όμως λίγο, της είπτε, που σου χάρισα μια μηχανή.

—Τόμολογώ, είπτε ή Σοφία. Δεν περίμενα... δηλαδή περίμενα... κάτι άλλο!

—Ναί, μά ξέρεις γιατί προτίμησα αυτό; . . .

—Όχι... δεν ξέρω...

—Γιατί μου έχουν π'α πώς δεν σου παραρέσει ή νοικοκυροσύνη. Τ'α μαθήματά σου μόνο κάνεις, κι' έπειτα λούσο και διασκέδαση. Η μαμμά σου μου παραπονιόταν μια μέρα πώς δεν κοιτάς παρά τί θά φορέσης και

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό ANDRÉ LAURIE

—Συνέχεια από τ'ό προηγούμενο—

Τους φαίνόταν πώς όλος εκείνος ό κόσμος έπρεπε να εργάζεται για ν'άχουν αυτές στέγη να κατοικούν, φαί να τρώνε, άνάπαυση, διασκέδαση —για ποιόν άλλον ήταν ή μπάντα τ'ό κ. Ρετού;—και πώς κι' ή φρεγάδα άκόμα θά γινόταν μόνο και μόνο για να γυρίσουν αυτές στην Εύρώπη μ'όλη τους τήν άνεση.

Ένα ναυάγιο ήταν ίκανό να μεταβάλ'ό τήν τάξη των πραγμάτων; Είτε σ' ένα έρημονήσι βρίσκονταν, είτε σέ μια αΐθουσα της Καλκούττας ή τ'ό Λονδίνου, είτε στο «καρρέ» των άξιωματικών της Η ρ α ς, πάντα ήταν αυτές οι ίδιες, ή μίστρες Όμόλου τ'ό ταγματάρχη, ή μ'ας Άνθ'ό τ'ό συνταγματάρχη, κι' έπρεπε να κρατούν τή θέση τους, να είναι λ α ι δ ε ς, να παρουσιάζονται πάντα γαντοφορεμένες και νάντιμετωπίζουν με γαλήνη τίς κακοτυχίες. Αυτή ήταν ή θεωρία.

Ο Χάνδος όμως άρχισε να τίς κλονίζ'ό, ονομάζοντας ειρωνικά τήν κυρία Όμόλου και τήν άδερφή του π ρ ι γ κ ι π ε ς ο ς ε ς. Εκείνος, χωρίς τόν παραμικρό δισταγμό, εργαζόταν άπ' τήν πρώτη ώρα. Όχι μόνο δεν τόν εφόδιζε κανένα έπάγγελμα, παρ' άπεναντίας ήθελε να τ'α κάνει όλα. Και ξυλουργός ήταν, και μεταλλευτής, και γεωργός, κι' ό, τι θέλετε. Κι' σ'όλ' αυτά έδωζε τόσο ζήλο, ώστε ήταν ένας από τους καλύτερους, τους πολυτιμώτερους βοηθούς τ'ό Παύλου.

—Είναι οικογενειακό μας, άπαντούσε ό Χάνδος στα συγχαρητήριά του. Ροβινσών δεν είμαι; Έμεις, φαίνεται, είμαστε γεννημένοι για να ζούμε σέ άγρια νησιά. Νά, έδω εγώ είμαι στο στοιχείο μου.

Άλήθεια, θάλεγε πώς στα στήθη τ'ό Χάνδου είχε μεταδοθ'ό τ'ό «ιερόν πυρ» τ'ό φανταστικού του προγόνου. Δεν ήταν μόνο ένεργητικός, δραστήριος, αλλά κι' έφευρετικός, πολυμήχανος. Είχε μάθει απέξω όλα τ'α περιστατικά τ'ό άγαπημένου του ήρωα κι' αυτή ή γνώση τ'ό έφερνε πολύ χρήσιμες άναμνήσεις. Έτσι πρώτος αυτός σκέφθηκε να χρησιμοποιή τίς λυγαριές κι' άλλα τέτοια φυτά τ'ό νησιού για να πλέξω κανίστρια, σκαμνιά, τραπέζακια, και πάλι χάρη σ'αυτόν δεν έχασαν τήν πρώτη συγκομιδή τ'ό σταριού, που βρέθηκε ώριμο για θερισμό σέ τρεις μήνες.

Φαίνόταν τόσο ευχαριστημένος,

τόσο γοητευμένος από τή ζωή του ό νεαρός Ροβινσών, ώστε ή Άνθ'ό άρχισε να ζηλεύ'ό τή φαιδρότητά του. Γιατί συχνά αυτή έπληττε, ενώ οι άλλοι εργάζονταν. Ούτε τήν ήμέρα περιστοιχίζόταν από θαυμαστές όσους άλλοτε, ούτε τ'ό βράδυ. Οι άντρες, μόλις γύριζαν από τή δουλειά τους κατακουρασμένοι, έτρωγαν βιαστικά κι' έφεταν να κοιμηθούν. Κι' ή Άνθ'ό, που δέ νύσταζε άκόμα, ήταν υποχρεωμένη νάγρυπνη και να κοιτάζ'ό τ'α στρα ολομόναχη.

Άπ' αυτή τή στενοχώρια και τήν ανία, έγινε σιγά-σιγά μέσα της μια μεγάλη αλλαγή. Όλα όσα είχε θαυμάσει κι' αγαπήσει στη ζωή της —εκδρομές, ίππασίες, φλυαρίες, επιδείξεις στον κόσμο—τάδωλεπε τώρα από τήν αληθινή τους όψη και της φαίνονταν άνόητα και μάταια. Άπεναντίας ή εργασία, που τήν περιφρονούσε ως τώρα γιατί δεν τή γνώριζε, της παρουσιαζόταν μ'όλη της τήν πραγματική ποίηση και μ'όλο της τ'ό ήθικό μεγαλείο. Τώρα συναισθανόταν πώς τ'ό να ζήση κανείς όλως διόλου άχρηστος στον κόσμο, χωρίς νάφηση ένα έργο ή τουλάχιστο τ'α ίχνη από μια γενναία προσπάθεια, ήταν τ'ό ίδιο σ'α'να κατέβαζε τόν έαυτό του στην τάξη, όχι πιά των ζώων, ούτε των φυτών —γιατί πολλά ζώα και φυτά είναι χρήσιμα, παρά των ζωοφύτων! Πρέπει άκόμα να πούμε πώς οι κανούργιες αυτές σκέψεις της Άνθ'ό ένσαρκώνονταν σέ μια εικόνα, που κυριαρχούσε ολοένα καθαρώτερη κι' αποκλειστικώτερη στην ψυχή της: τήν εικόνα τ'ό Παύλου. Από τήν ήμέρα εκείνη που ό νεαρός μηχανικός, στο δράμα τ'ό ποταμού της Σαϊγκόν, της παρουσίασθηκε όπως ήταν —γενναία κι' ήρωϊκή ψυχή κάτω από κάπως άξεστο έξωτερικό— ή Άνθ'ό αισθανόταν γι' αυτόν ειλικρινή ευγνωμοσύνη και φιλία εγκάρδια. Στο πλοίο πάλι, μιλώντας μαζί του πολλές ώρες καθεμέρα, μπόρεσε να εκτιμήση τίς θετικές του γνώσεις, τ'ό εύρύ του πνεύμα και τόν ίσιο του χαραχτήρα. Και τώρα που βρέθηκε μαζί του σέ μια έρημη γή, τώρα που τόν είδε να παίρν'ό στα χέρια του τή διεύθυνση των ναυαγίων, να φανερών'ό καθεμέρα τούς θησαυρούς τ'ό πνεύματός του και να βαδίζ'ό με σταθερό κι' ισόχρονο βήμα προς τήν κοινή σωτηρία—ό θαυμασμός της έγινε άπειρίοριστος.

Ἀπορούσε πῶς δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβῃ τὴ μεγάλη του ἀξία πρωτότερα καὶ σνενοχωρίσταν πού ἔδλεπε ἀκόμα τὸν Παῦλο νὰ τὴ μεταχειρίζεται σὰν ἓν' ἀνόητο κορίτσι τοῦ κόσμου. Βέβαια δὲν θὰ τὴν ἐνόμιζε ἱκανὴ γι' ἄλλο παρὰ νὰ θυμᾶται καὶ νὰ νοσταλγῇ τὶς διασκεδάσεις της καὶ τοὺς χορούς της. Συχνὰ ἡ σκέψη αὐτὴ τὴν ἔκανε νὰ δακρύζῃ.

«Γι' αὐτόν, ἔλεγε μέσα της, δὲν εἶμαι παρὰ μιὰ κούκλα, καλὴ μόνο γιὰ νὰ βάζῃ ὠραῖα φορέματα καὶ νὰ κἀνὴ φηγούρα στὰ σαλόνια. . .»

Μὰ καὶ γιατί ἄλλο ἦταν, πραγματικῶς;

Ὁ Χάνδος, κι' αὐτὸς φαινόταν νὰ συμπεριζέται τὴν περιφρόνηση τοῦ Παύλου γιὰ τὶς δυὸ κυρίες πού τὶς ὠνόμαζε εἰρωνικά πριγκιπέσες.

«Νά, ὠραῖα λουλούδια γιὰ τὶς πριγκιπέσες, ἔλεγε. . . Νά, πορτοκάλια γιὰ τὶς πριγκιπέσες. . . Ἀ, εἶναι μακριὰ γιὰ τὶς πριγκιπέσες. . . Εἶναι καλὰ γιὰ τὶς πριγκιπέσες.»

Σὰ νᾶλεγε: γιὰ τὶς ἀνόητες, τὶς ἀνίκανες, τὶς ἀχρηστες, τὶς γελοῖες. . .

Μιὰ μέρα ἡ Ἀνθὴ δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ. Καὶ φώναξε:

— Ναί, γιὰ τὶς πριγκιπέσες. . . Μὰ τί νομίζετε; Κι' ἐγώ, ἂν ἤθελα, δὲν θὰ μπορούσα νὰ ἐργασθῶ;

— Εὐώ! Ὁχι δά! ἀποκρίθηκε ὁ Χάνδος. Καὶ τί ἐργασία μπορεῖς νὰ κάμῃς; Μόνο νὰ ζωγραφίζῃς στὸ λεύκωμα καὶ νὰ παίζῃς στὸ πιάνο πού θὰ σοῦ φτιάξουμε σὲ δυὸ-τρία χρόνια!

— Καθόλου, κύριε! Ἐννοῶ ἐργασία ἀληθινή. Γιὰ τόσο ἀνίκανη μ' ἔχεις; Ἐγὼ λοιπὸν θὰ σοῦ ἀποδείξω τώρα ἀμέσως πῶς εἶσαι γελασμένος. Νά, θὰ πῶ τοῦ Κάζη νὰ μᾶφῃ νὰ σᾶς ἐτοιμάσω ἐγὼ τὸ ἀποψινὸ γεῦμα.

— Γιὰ τὸνομα τοῦ Θεοῦ! φώναξε μὲ τρόμο τάχα ὁ Χάνδος. Ἀ, ὅχι, ἐγὼ δὲν ἐννοῶ νὰ μὴ φάω ἀπόψε. Ἀφῆσε τὸν Κάζη νὰ κάμῃ τὴ δουλειά του πού τὴν ξέρεي τόσο καλά. Κι' ἂν θέλῃς ἐσὺ νὰ μᾶς δείξῃς τὴν ἱκανότητά σου, διάλεξε τίποτ' ἄλλο πού . . . νὰ μὴν τρώγεται! Νά, ὁ Παῦλος μὲ μεγάλῃ του εὐχαρίστηση θὰ σὲ χρησιμοποιοῦσε στὸ μεταλλωρυχεῖο ἢ στὸ χυτήριο.

Ἡ Ἀνθὴ δὲν εἶπε τίποτα, ἀλλὰ πήρε μιὰ ἀπόφαση.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

«Ὁ Τσοῦ καθόταν καὶ φύλαγε τὸν Μὸ πού ἦταν κρεμασμένος ψηλὰ μέσα στὸ σακκούλι.»

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
Ἀλλοίμονο! Τὰ καλὰ πνεύματα ἔκαναν τὸν κουφό, καὶ τὰ κακὰ ἐχόρευαν ἓνα δαιμονικὸ χορὸ μπροστὰ στὰ γουρλωμένα μάτια του.

Στὸ τέλος οἱ φωνές του ἔπαψαν. Ἀπὸ τὸ στόμα του ἔδβαινε μονάχα ἓνας ρόγχος καὶ στὸ τέλος σάπασε δλότελα.

Ἡ τελευταία βουρδουλιά οὔτε τὸ πιδ ἔλαφρὸ τίναγμα δὲν προκάλεσε στὸ κορμί του, πού ἦταν σωριασμένο ἄψυχο σὰν ἓνα ματωμένο κουρέλι.

Εἶχε λιποθυμήσει.
— Πάρτε τὸν ἀπ' ἐδῶ καὶ φέρετέ τον πάλι στὶς αἰσθήσεις του, εἶπε ὁ Νγκουγιέν.

Ὁ Τσοῦ ἄρπαξε τὸν ἀναίσθητο Μὸ, τὸν ἔριξε στοὺς ὤμους του καὶ τὸν ἐπῆγε ἴσια στὸ ποτάμι. Ἐκεῖ τοῦ ἔδεσε ἓνα σχοινὶ γύρω ἀπὸ τὴν μέση, τὸν ζύγισε δυὸ τρεῖς φορές στὸν ἀέρα ὅπως ζυγίζει κανεὶς μιὰ πέτρα πού θέλει νὰ πετάξῃ καὶ μπλοῦμ! τοῦ ἔδωσε μιὰ βουτιά στὴ μέση τοῦ ποταμοῦ, ἐκεῖ πού ἦταν δυνατώτερο τὸ ρεῦμα, χωρὶς ν' ἀφίσῃ τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ σχοινοῦ.

Ἡ δραστήρια αὐτὴ θεραπεία, μπορεῖ νὰ μὴν ἦταν ἡ πιδ κατάλληλη; ἀλλὰ ὡστόσο φάνηκε πολὺ ἀποτελεσματικὴ.

Ὁ Μὸ συνῆλθε στὴ στιγμὴ καὶ σύμφωνα ἄλλωστε μὲ τὴν ἐπιθυμία τοῦ καινούργιου τοῦ ἀφέντη καὶ βγήκε κολουμπώντας στὴ στεριά μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Τσοῦ πού τὸν τραβοῦσε μὲ τὸ σχοινί.

— Κάθισε νὰ ξεκουραστῇς, λιγάκι, τοῦ εἶπε μὲ συγκατάβαση ὁ Τριέν-Κόατ. Ὁ ἀρχηγός μας πεινάει καὶ περιμένει ἀπὸ σένα νὰ τοῦ ἐτοιμάσῃς ἓνα πλούσιο γεῦμα. Ἀ, καὶ νὰ ξέρῃς κιόλας πὺς γ' ἔχει συστήσει ἰδιαιτέρως σὲ μένα γιὰ νὰ σὲ περιποιηθῶ ὅπως πρέπει ὅταν τύχῃ ἀνάγκη.

— Εἶναι πολὺ καλός, πάρα πολὺ καλός, ἔκανε ὁ Μὸ ἀναστενάζοντας. Μὴν ξεχάσῃς νὰ τὸν εὐχαριστήσῃς ἀπὸ μέρους μου.

— Ὡ, δὲν εἶναι ἀνάγκη! εἶπε ὁ Σημαδεμμένος.

Καὶ γύρισε ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό του γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ γελάσῃ ἐλεύθερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Τὸ φέρετρο

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὺς ὁ Μὸ τὴν εἶχε γλυτώσει πολὺ φθηνότερα ἀπ' ὅ,τι ἤλπιζε.

Κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀπορούσε πού ὁ Νγκουγιέν εἶχε δείξει τέτοια ἀνεξικακία ἀπέναντί του καὶ κατὰ βάθος κολακεύταν κιόλας πού ἓνα τέτοιο ἐπίσημο καὶ σπουδαῖο πρόσωπο σὰν τὸν Νγκουγιέν τοῦ ἔκανε τὴν τιμὴ νὰ τὸν προσλάβῃ στὴν ὑπηρεσία του ἐνῶ μπορούσε νὰ διαλέξῃ ὅποιον ἤθελε. Αὐτὸ ἐσήμαινε ὅτι τὸν ἐκτιμοῦσε περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὑπηρέτες καὶ τὸ καλύτερο πού αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Μὸ εἶχε νὰ κἀνῃ, ἦταν νὰ φανῇ πὺς ἔμενε ἐνθουσιασμένος γι' αὐτὴ τὴν προτίμηση.

Τὸ πρῶνὸν ἐπέραςε χωρὶς ἄλλο ἐπεισόδιο.

Ὁ Μὸ θέλησε νὰ φανῇ ἄξιος τοῦ σπουδαίου τίτλου τοῦ ἀρχιμαγειροῦ πού τοῦ εἶχαν δώσει κι' ἔβαλε τὰ δυνατὰ του νὰ μαγειρέψῃ τὰ πιδ ἐκλεκτὰ φαγητὰ.

Ὅσοις ἡ τωρινὴ του θέση δὲν τὸν ἔκανε νὰ ξεχάσῃ τὴ μικρὴ του κυρία καὶ ἔφερε στὴ Σιμόνη ἓνα δίσκο ὅπου εἶχε βάλει τὶς πιδ ἐκλεκτὲς μερίδες. Τὴν Τί-Σάυ τὴν περιποιήθηκε πολὺ λιγώτερο γιατί τῆς κρατοῦσε κἀκία ἀπὸ τὴν περασμένη μέρα.

Καὶ τὸν ἑαυτοῦλη του φυσικά δὲν τὸν ξέχασε. Ἐβαλε μερικὰ καλὰ κομ-

μάτια κατὰ μέρος, καὶ μὲ κίνδυνο νὰ πνιγῇ ἢ νὰ ξεματισθῇ, τὰ κατέβασε βιαστικὰ τὴν ὥρα πού τὰ σερβίριζε, σὲ μιὰ στιγμὴ πού ὁ ἄγρυπνος φύλακός του εἶχε γυρισμένες τὶς πλάτες.

Ἡ συμμορία δὲν φαινόταν πολὺ βιαστικὴ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ παλιὸ καραβάν-σεράγι. ὅπου ἦταν τόσο καλὰ στεγασμένη καὶ βολεμένη.

Γύρω ἀπὸ τὶς καλύβες φύλαγαν μέρα νύχτα οἱ σκοποὶ κι' ἐτοὶ οἱ ληστὲς ἦταν ἀσφαλισμένοι ἀπὸ κάθε ξαφνικὴ ἐπίθεση τῶν Γάλλων, μ' ὅλο πού μιὰ τέτοια πιθανότης ἀποκλείονταν σχεδὸν ἐντελῶς.

Μετὰ τὸ φαγητὸ ὁ Νγκουγιέν ξαπλώθηκε γιὰ νὰ πάρῃ τὸν μεσημεριανὸ του ὕπνο, κι' ὁ Μὸ μπόρεσε κι' αὐτὸς νὰ ἡσυχάσῃ κάπως. Ὅσοις ἀπὸ διάφορα σημάδια κατὰλαβε πὺς, παρὰ τὴν φαινομενικὴ ἐλευθερίαν πού τοῦ εἶχαν δώσει, οἱ πειρατὲς δὲν τὸν ἄφηναν οὔτε στιγμὴ ἀπὸ τὰ μάτια τους.

Ἀλλωστε ὑπῆρχαν κι' ἓνα σωρὸ ἄλλα πράγματα πού προκαλοῦσαν σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴν περιέργειά του. Πρῶτα ἀπ' ὅλα, μιὰ μυστηριώδης συζήτηση, ἓνα συμβούλιο πού ἔγινε μέσα στὴν καλύβα τοῦ Νγκουγιέν, κι' ὅπου δὲν ἔλαβαν μέρος παρὰ μονάχα ὁ ἀρχιπειρατής, ὁ Τσοῦ. ὁ Τριέν-Κόατ καὶ δυὸ νεοφερμένοι, ἀγγελιοφόροι δίχως ἄλλο.

Οἱ ἀγγελιοφόροι αὐτοὶ ἦταν ντυμένοι μὲ κάτι σταχτιά κουρέλια κι' ἀπὸ πάνω τους εἶχαν ριγμένο ἓνα ψάθινο μανδύα. Στὸ κεφάλι τους φοροῦσαν παλιὰ ψάθινα μυτερά καπέλλα, κι' ἤρθαν στὸν καταυλισμὸ τρέχοντας, μὲ γοργὰ καὶ μικρὰ-μικρὰ βήματα, τὸν ἰδιότυπο αὐτὸ βηματισμὸ πού συνηθίζουν οἱ Τογκινέζοι καὶ πού εἶναι ἄξιοι νὰ διατηρῇσιν ἐπὶ μέρες δλόκληρες, κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο ἢ κάτω ἀπὸ τὴ βροχή, περνώντας ἀπὸ μέρη ἀδιάβαστα γιὰ ἓνα Εὐρωπαϊο, χωρὶς νὰ δείξουν ποτὲ πὺς κουράστηκαν.

Ἐφυγαν τρέχοντας πάλι, μὲ τὸ ἴδιο βῆμα, δὲν πήραν ὅμως τὸν ἴδιο δρόμο ἀπ' ὅπου εἶχαν ἐρθεῖ. Ὁ ἓνας διευθύνθηκε πρὸς τὸ Γιέν-Μπᾶν καὶ ὁ ἄλλος κατὰ τὸ Πού-Τό.

Τί εἶχαν ἐρθεῖ νὰ ποῦν στὸν Ἀσπρο Λύκο; Καὶ ποιά ἰδιαίτερη ἀποστολὴ τοὺς ἀνέθεσε στὸ γυρισμὸ τους;

Τί δὲν θὰ ἔδινε ὁ Μὸ γιὰ νὰ μάθῃ! Ἀλλὰ τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ λάβῃ τὴ μικρότερη πληροφορία καὶ ν' ἀκούσῃ τὴν ἐλάχιστη λέξη. Κατόρθωσε μονάχα νὰ κοιτάξῃ κρυφὰ τοὺς ἀγγελιαφόρους τὴν ὥρα πού ἔφευγαν, καὶ νὰ παρατηρήσῃ πὺς στὶς ζῶνες τους εἶχαν περασμένους καὶ στερεωμένους καλὰ, μεγάλους χάρτινους κυλίνδρους. Τί νὰ ἦταν οἱ κύλινδροι αὐτοὶ; Τελεσίγραφο τοῦ Νγκουγιέν πρὸς τὶς γαλλικὲς ἀρχές; Γιατὶ βέβαια τὴ στιγμὴ πού ὁ Ἀσπρος Λύκος κρατοῦσε στὰ χέρια του ἓνα τόσο πολυτίμητο ὄμνηρο, τὴ μικρὴ Σιμόνη Ντελαλάντ, μπορούσε λαμπρὰ νὰ υποβάλλῃ ὅποιους ὅρους ἤθελε αὐτός.

Ὅσοις ἀπὸ τὰ περιστατικὰ πού ἐπα-

πειρατὲς, πού τοὺς γνώριζε ὅλους ἐξ ὄψεως, ἀλλ' οὔτε ἔλειπε κανένας, οὔτε ἀπ' αὐτοὺς πού ἔδλεπε φαινόταν κανεὶς διατεθειμένος νὰ πεθάνῃ, ἔστω κι' ἂν θὰ λάβαινε τὴν εὐχαρίστηση νὰ τὸν ξαπλώσουν μέσα στ' ὠραῖο ἐκείνο φέρετρο, πού δίχως ἄλλο θὰ ἦταν κι' ὠραῖα φοδραρισμένο ἀπὸ μέσα μὲ μεταξωτό.

Ὁ Τσοῦ, ὁ Τριέν-Κόατ μπαινόδβαιναν καὶ κυκλοφοροῦσαν γεμάτοι ζωὴ καὶ δύναμη. Ἡ Τί-Σάν βρισκόταν κι' αὐτὴ πολὺ καλὰ στὴν ὑγεία της. Κι' αὐτὸ ἦταν πολὺ φυσικὸ μιὰ κι' ἡ κακόγρια τὰ εἶχε καταφέρει ἔτσι, ὥστε νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ κρατήσῃ αὐτὸς ὅλο τὸ βάρος τοῦ φορέϊου στοὺς ὤμους του.

Ὅσο γιὰ τὴν δεσποινίδα Σιμόνη,

«Τὸ ὠραῖο φέρετρο ἦταν τοποθετημένο ἀπάνω σὲ δυὸ τρίποδα, κοντὰ σ' ἓνα μικρὸ βωμό.»

κολούθησαν ἔκαναν τὸν Μὸ νὰ υποψιασθῇ πὺς ὁ Νγκουγιέν ἐτοιμάζε ἔξανα κάποιον καινούργιο κόλπο.

Τὸ ἀπογεῦμα, μερικοὶ ἰθαγενεῖς ἀπὸ τὰ περίχωρα, ξυλοκόποι ἢ μαραγκοὶ, ἔφεραν στὸ καραβάν-σεράγι ἓνα πολυτελέστατο κατακλίνουργο φέρετρο, φρεσκοθερμακωμένο καὶ στολισμένο δλόκληρο μὲ σκαλίσματα καὶ ζωγραφικὴ.

Γιὰ ποῖον προοριζόταν τὸ φέρετρο αὐτό;

Ἡ ἀμηχανία τοῦ Μὸ ἔφθασε στὸ ὑπέρτατο σημεῖο, ὅταν τὸ φέρετρο μεταφέρθηκε κρυφὰ καὶ ἀθόρυβα καὶ τοποθετήθηκε μέσα σὲ μιὰ καλύβα πού ὡς τὴν ὥρα εἶχε κρατηθεῖ ἄδεια.

Τὸ μαγεῖρεμα καὶ οἱ ἄλλες του δουλειές τὸν ἐμπόδισαν νὰ ξεκαθαρίσῃ αὐτὸ τὸ μυστήριον. Ὅσοις ἦν σκέψη του ὅλο ἐκεῖ τριγύριζε.

Μετροῦσε καὶ ξαναμετροῦσε τοὺς

αὐτὴ εἶχε φάει τὸ μεσημέρι μὲ μεγάλη ὄρεξη κι' οὔτε παραπονέθηκε καθόλου γιὰ τὴν ὑγεία της. Ἐξ ἄλλου τὸ φέρετρο φαινόταν ἐξαιρετικὰ μεγάλο γι' αὐτὴν, ὅπως ἄλλωστε φαινόταν ἐξαιρετικὰ πλούσιο γιὰ μιὰ κοινὴ κογκά.

Ὁ Μὸ ἔξυνε ὅλη μέρα τὸ κεφάλι του γιὰ νὰ λύσῃ τοῦτο τὸ μυστήριον, κι' ἐπειδὴ ὡς τὸ βράδυ δὲν τὸ κατώρθωσε, δὲν μπόρεσε πιά νὰ κρατηθῇ κι' ἀποφάσισε νὰ πάῃ νὰ κατασκοπεύσῃ.

Τὴν ὥρα ἐκείνη, ἡ ἐπιτήρησή του εἶχε κάπως χαλαρωθεῖ.

Ὁ Τριέν Κόατ κάπνιζε ὅπιο μαζὶ μὲ τὸν Μπᾶ καὶ δὲν θὰ θυσιάσει τὴν εὐχαρίστηση αὐτὴ γιὰ ἓνα βασίλειον.

Ὁ Τσοῦ βρισκόταν στὸ Νγκουγιέν πού δίχως ἄλλο θὰ κατέστρωνε κάποιον μεγάλο σχέδιον, γιατί δὲν εἶχε βγεῖ ὅλη τὴν ἡμέρα καθόλου ἀπ' τὴν καλύβα του, ἀλλὰ ἔμεινε κλεισμένος

μέσα σά στρατηγός που μελετά το σχέδιο της μάχης. Όσοι δὲν είχαν δουλειά νὰ κάνουν. Ήπαιζαν τὰ ζάρια, μπαλωνόνταν, κάπνιζαν και τέλος σκότωναν τὴν ὥρα τους με τὸν καλύτερο τρόπο.

(Ακολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΓΡΑΦΟΜΑΝΤΕΙΑ

Αγαπητοί μου,

ΑΠΟ τὸ γραφικό του χαρακτήρα φαίνεται ὁ ἄνθρωπος—ὁ χαρακτήρας του, ἡ ψυχὴ του, ὁ νοῦς του, ἡ καρδιά του, τὸ ἐπαγγελμά του, ἡ ηλικία του; «Ναί, καὶ με τὸ παραπάνω!» ἰσχυρίζονται οἱ γραφολόγοι, οἱ γραφογράφοι. «Ναί», ἐπιβεβαιώνουν κι' οἱ πελάτες τους. Ἐγὼ ὡς προχτὲς εἶχα ἀμφιβολίες. Μπορεῖ, ἔλεγα, νὰ μαντέψῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ γράψιμο ἂν εἶναι κανένας ἄντρας ἢ γυναίκα—κι' αὐτὸ ὅχι πάντα, γιατί μερικοὶ ἄντρες ἔχουν γυναικεῖο γράψιμο καὶ μερικὲς γυναῖκες ἀνδρικό—ἂν εἶναι γέρος ἢ νέος—φυσικά, τὸ χέρι τοῦ γέρου τρέμει ἐνῶ τοῦ νέου εἶναι σταθερὸ—ἂν εἶναι ἀκόμα μύωπας ἢ ἂν βλέπῃ καλὰ—γιατί οἱ μύωπες κάνουν φιλούτσικα γράμματα καὶ πυκνά. Ὅχι ὅμως—ἔλεγα—κι' ἂν εἶναι σπάταλος ἢ τσιγγούνης, λιγόλογος ἢ φλύαρος, ἐπιδεικτικὸς ἢ ταπεινός, ἐλαφρὸς ἢ σοβαρός, σπουδαῖος ἢ τιποτένιος, καλὸς ἢ κακός. Αὐτὰ εἶναι, ἔλεγα, ὑπερβολές καὶ φαντασίες. Κατὰ σύμπτωση οἱ γραφογράφοι μπορεῖ νὰ μαντεύουν καὶ μερικὰ σωστά. Ὅπως δὲ κι' οἱ γύφτισσες πού λένε τὴν τύχη κοιτάζοντας τὸ χέρι, ἢ οἱ χαρτορρίχτρες κι' οἱ καφετζούδες...

Ἄλλ' αὐτὲς τίς ἡμέρες συνέβη κάτι, πού μ' ἔκαμε νάλλάξω ἔλωςδιόλου γνώμη καὶ νὰ συμπεράνω πὼς ἡ γραφομαντεία ἢ γραφολογία εἶναι κάτι ἀληθινὸ καὶ θαυμάσιο. Μία ἐπιστήμη μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς, Κι' ἀκοῦστε: Εἴν' ἐδῶ ἕνας γραφολόγος καὶ νοομάντης γερμανός. Μιὰ φίλη μας πού ἐργάζεται τώρα σὲ μιὰ ἐφημερίδα, γιὰ νὰ δώσῃ κάτι περίεργα αὐτόγραφα γνωστῶν ἀνθρώπων—ἀπὸ δυὸ τρία λόγια σ' ἕνα χαρτάκι—καὶ τὰ παρουσίασε στὸ γραφομάντη, γιὰ νὰ τῆς πῇ τὸ «χαρακτήρα» τοῦ καθενός, χωρὶς βέβαια νὰ τοῦ δηλώσῃ καὶ τίνος ἦταν τὸ κάθε αὐτόγραφο. Λοιπὸν, τὴν ἄλλῃ μέρα, πού εἶδα δημοσιευμένους τὴν ἐφημερίδα αὐτοῦς τοὺς «χαρακτήρες». ἔμεινα κα-

τάπληχτος! Ὁ ξένος εἶχε μαντέψῃ καὶ τὸ «μεγάλον» τοῦ Παλαμά, καὶ τὴ «μεγάλῃ πόζα» τοῦ Σικελιανοῦ, καὶ τοῦ Μυρσηλή τὴς ἰδιότητες, καὶ τῆς κυρίας Διλῆς ἱακωβίδη, τῆς ποιήτριας, καὶ δλονῶν! Μὰ γιὰ φαντασθῆτε νὰ τοῦ παρουσιάσετε δυὸ λόγια τοῦ Σικελιανοῦ σ' ἕνα χαρτάκι, νὰ τὰ κοιτάξῃ μιὰ στιγμή καὶ νὰ σᾶς λέῃ: «Εἴν' ἕνας ἄνθρωπος με πόζα, μὰ ἡ πόζα τοῦ πάει, καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ πόζα... Ἰδέες, ἰδέες, ἰδέες. Ὅλο ἰδέες τοῦ κατεβαίνουν!»... Καὶ μήπως φέμματα; Ἄν βγάλῃς ἀπ' τὸ μεγάλοστομο τὸν πομπώδη αὐτὸν ποιητὴ τὴν πόζα, πού τόσο καλὰ ταιριάζει στὸ εἶδος του, καὶ τίς μεγάλες του ἰδέες—νὰ ξαναζωντανέψῃ τοὺς Δελφούς, νὰ ἱδρῶσῃ καινούργια πνευματικὴ θρησκεία, ν' ἀναμορφώσῃ τὸν πολιτισμὸ καὶ τὸν κόσμον—τί μένει ἀπὸ αὐτόν; Αὐτὴ ἡ πόζα κι' αὐτὲς οἱ ἰδέες εἶναι ὁλος ὁ Σικελιανός.

Φυσικά, πιδ μεγάλη ἐντύπωση μοῦ ἔκαμαν ὅσα εἶπε γιὰ μένα. «Ἐνας κύριος με χρυσὴ καρδιά ὡς 60 χρονῶν... Ἐχει πολὺ μεγάλη φαντασία... Συνδυάζει... Μὴν εἶναι θεατρικὸς συγγραφέας;... Ὅπως δὴ ποτε, στὴ ζωὴ του ἔγραψε πολὺ, πολὺ...» Ὅριστε! ἀπὸ δυὸ λόγια μου σ' ἕνα χαρτάκι, μάντεψε ἀπάνω κάτω τὴν ἡλικία μου, ἀκριβέστατα τὸ ἐπαγγελμά μου, καὶ κατάλαβε πὼς ἔχω γράψῃ ὡς τώρα ἐξήντα τόμους! Γιὰ τὴ «χρυσή» καρδιά δὲν ξέρω. Μπορεῖ νάναί κι' ἀσημένια. Πήλινῃ μιὰ φορὰ δὲν πιστεύω νάναί. Ἄλλ' ἀφοῦ τάλλα μου τὰ βρῆκε τόσο καλὰ, γιατί νὰ μὴ συμπεράνω πὼς εἶδε καὶ τὴν καρδιά μου; Κι' ἐκεῖνο πού με κολακεύει περισσότερο εἶναι πού γιὰ κανέναν ἄλλον δὲν εἶπε τίποτα τέτοιο. Κι' ἐγὼ, ξέρετε, δίνω πολὺ μεγάλη σημασία στὴν καλοσύνη. Προτιμῶ ἕναν καλὸ ἄνθρωπο, πού διανοητικῶς δὲν θάταν καὶ τίποτα σπουδαῖο, ἀπὸ ἕναν κακὸ, στριμμένο, πού θάταν ἔστω καὶ μεγαλοφυής.

Ἀκόμα πιδ μεγάλη ἐντύπωση μοῦ ἔκαμε ἡ στάση τοῦ γραφολόγου μπροστὰ στὸ αὐτόγραφο τῆς Ἀλίκης. Μόλις τὸ εἶδε, φώναξε με τὸ μεγαλύτερο θαυμασμό: «Νὰ μιὰ ἐξαιρετικὴ γυναίκα!... Ἐχει μεγάλες, πολὺ μεγάλες ἱκανότητες. Καὶ θέληση μοναδική. Ρίχνει κάτω ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ τραβάει μπροστὰ». Κι' ἀλήθεια! Αὐτὴ ἡ μικρή, ἡ μικροκαμωμένη Ἀλίκη, πού ἔταν τὴ βλέπῃ κανεὶς στὴ σκηνή, τὴν παίρνει γιὰ μιὰ εὐθραυστὴ κουκλίτσα, εἶν' ἕνας πολὺ δυνατὸς ἄνθρωπος.

Νικᾷ ὅλα τὰ ἐμπόδια, ἀντέχει σὲ κόπους, καταιπωρίες, κακουχίες, κι' ἐνῶ ἀπὸ τόσο μικρή—ἀπὸ 15 χρονῶν κοριτσάκι—ἦταν κιόλα μιὰ ἀπὸ τίς πιδ καλὲς καὶ πιδ μορφωμένες καλλιτέχνιδες, κατάφερε σὲ λίγο νὰ νανειθῇ μέσα στίς πρώτες, νάχῃ θίασο καὶ θέατρο δικό της καὶ νάναί ἡ Ἀλίκη με τὸνομα. Ἔτσι εὐκολα γίνονται αὐτὰ; Μὰ μόνο νὰ συλλογισθῇ κανεὶς πού παίζει ἀδιάκοπα τρακόσιες βραδιὲς τὸ χρόνο τοῦλάχιστο, κι' ἐνῶ τὸ καλοκαίρι βρίσκεται δῶ, τὸ χειμῶνα γυρίζει με τὸ θίασο τῆς σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ τὰ πιδ βορεινὰ, τὰ πιδ ψυχρά, τὰ πιδ... χιονισμένα—ἀρκεῖ.

Ὅλ' αὐτὰ λοιπὸν ὁ γραφολόγος τὰ μάντεψε ἀπὸ ἕνα γραμματάκι τῆς Ἀλίκης, καὶ μάλιστα βιαστικὸ καὶ κακογραμμένο, πού τὴν παραμικρὴ ἐντύπωση δὲν θάκανε σ' ἕναν ἄλλον. Καὶ σημειώστε πὼς ὁ γερμανὸς δὲν ξέρεῖ οὔτε λέξη ἑλληνικά, μόνο τὸ γράψιμο κοιτάζει. Γι' αὐτὸ σᾶς λέω πὼς ἡ γραφολογία εἶναι κάτι ἀληθινὸ καὶ θαυμάσιο. Σχεδὸν μιὰ ἐπιστήμη.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΥΠΕΡΤΑΤΗ ΑΦΟΣΙΩΣΗ

Δυὸ κτίστες ἐργαζόνταν ἀπάνω σὲ μιὰ σκαλωσιά. Τὰ ἐπικίνδυνα μαδέρια πού δὲν ἦταν καὶ καλὰ βαλμένα, παραφορτωμένα δὲ ἀπὸ πέτρες καὶ ξύλα, τρίζανε καὶ ξάφνου γκρεμιστήκανε με πάταγο. Οἱ δυὸ ἐργάτες προλάβανε καὶ γαντζώσανε σὲ μιὰ μισοσπασμένη δοκὸ. Οἱ δυστυχεῖς νιώθουν τὸ στῆριγμά τους νὰ λυγίζει.

—Γιάννη, λέει ὁ ἕνας, δὲν θὰ μᾶς βαστάξῃ καὶ τοὺς δυὸ μας. Ὁ ἕνας θὰ μπορούσε νὰ σωθῇ.

—Εἶναι ἀλήθεια, Πέτρο, ποῖος νὰ θυσιασθῇ;

—Ἐχω τέσσερα παιδιά, εἶπε ὁ πρῶτος.

—Τότε, γειά σου, Πέτρο, εἶπε ὁ δεῦτερος.

Καὶ ὁ γενναῖος ἐργάτης, πέφτοντας στὸ κενό, ἔγινε κομματάκι.

(Μετάφραση)

ΔΗΜ. ΚΟΚ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΟΥ ΜΩΛΟΥ ΤΗΝ ΑΚΡΗ

Τέτοια βράδυα στοῦ μώλου τὴν ἀκρὴ ὄντας γύρη ὁ ἥλιος στὴ δύση. Τί χαρὰ! Τί φιλιά! καὶ τί δάκρυ! Πικραμένη καρδιά θὲ νὰ χύσῃ...

ὄντας μπαίνει πανώριο καὶ θεῖο τὸ βαπόρι καὶ σκίζει τὰ μαῦρα τὰ νερά στὸ βαρὺ μεγαλεῖο Χαϊδεμένο στῆς δύσης τὴν αὔρα,

Πὼς χτυπᾶνε οἱ καρδιές, πὼς κοιτᾶνε Στὸ σκοτάδι, τοῦ κάκου, τὰ μάτια Καὶ μισόκλειστα δὲς πὼς ζητᾶνε Κάποιον μέσα στὰ μαῦρα του ξάρτια.

Θὰ τὸν βροῦνε; Θὰ νοιώσουν κοντὰ τους Ἄλλα μάτια πού τόσο ποθᾶνε Ἡ θὰ κλάψῃ καὶ ἀπὸ τὴν καρδιά τους Καὶ θὰ ποῦνε πικρά: «Στ' ἄλλω θάνατ»;

Τί ἐλπίδες, τί ὄνειρα φέρνει Τὸ βαπόρι στοῦ μώλου τὴν ἀκρὴ, ὄντας ὁ ἥλιος στὴ δύση του γέρνει, Τί χάρες, τί φιλιά, καὶ τί δάκρυ!... (Μίμησις) Τζιτζίκι

ΠΕΡΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὅταν νοτίουνε τὴ γῆς οἱ πρώτες οἱ βροχές κι' ὁ ὕψος νοτιάς φυσᾷ ἡ σκέψη μου τίς θάλασσες διασπίζει τίς πλατιές καὶ στὸ χωριὸ μου πᾶει.

Σ. Σκίπης

Πάλ' ἡ ψυχὴ μου ἀπόψε βαρύνει. Γιατί ἀραγε; Νᾶναι μήπως τὸ ἐκνευριστικὸ αὐτὸ τοῖφ-τοῖφ τῆς Μαρτιάτικης βροχῆς στ' ἀντικρινὸ καλντερίμι καὶ τὸ μουντὸ χρώμα τοῦ θόλου τ' οὐρανοῦ;

Ὡ! αὐτὴ ἡ μελαγχολὴ μέρα, αὐτὸς ὁ μελαγχολὸς καιρὸς πού δὲ σ' ἀφίνει νὰ κάμῃς καμμιὰ ἐργασία παρὰ σὲ φέρνει ἀθέλητα στὴ συλλογὴ!

Πηγαίνω ἀργὰ στὸ παράθυρο· τραβῶ λίγο τὸ κουρτινάκι κι' ἀκουμπῶ τὸ μέτωπό μου στὸ τζάμι. Τὸ μάτι μου στηλώνεται σ' ἕνα μέρος τοῦ δρόμου καὶ μένει ἐκεῖ καρφωμένο. Δὲν προσέχω τίποτα, οὔτε τοὺς διαβάτες πού βιαστικὸν τρέχουν κᾶτω ἀπ' τίς ὀμπρέλλες τους, οὔτε τὰ παιδάκια πού παίζουν τσαλαβουτώντας στίς λάσπες.

Τὸ μάτι μου στηλωμένο στὸ δρόμο μὰ ἡ σκέψη μου ταξιδεύει ἄλλω: Μιά ζεστὴ καμαρούλα μ' ἕνα μικρὸ καναπέ-δάκι· ἕνα παράθυρο πιδ καὶ με δυὸ βαρεῖες χειμωνιότικες κουρτίνες. Ψηλὰ στὸν τοῖχο ἕνα ρολόγι χτυπᾷ ρυθμικά· καὶ στὴ μέση ἡ φωτιά λαμπυρίζει καὶ ποτε-ποτε ἕνα χέρι ἀνακατώνει τὴ στάχτη πού βγάζει γλυκεῖα θαλπωρή. Στίς δυὸ γωνίες τοῦ καναπέ δυὸ γυναῖκες σιγομιλοῦν.

Τὸ σπίτι μου! Ἡ πατρίδα μου! Οἱ δυὸ γυναῖκες εἶναι ἡ μητέρα κι' ἡ γιαγιά μου καὶ μιλοῦνε γιὰ μένα πού βρίσκουμαι στὴν ξενιτειά.

Τέτοια ὥρα θὰ σχολνοῦσα· θὰ καθόμουνα στὸ μικρὸ γραφεῖο μου καὶ θ' ἄρχιζα τὸ διάβασμα γιὰ τὴν ἐπαύριο. Καὶ βλέπω τῆς εἰκόνας τὴ μαγεῖα με τὸ μάτι στηλωμένο στὸ σημεῖο ἐκεῖνο τοῦ ἀπόμερου δρόμου τῆς Ἀθήνας.

Μὰ ἡ ἀναπνοή μου θαμπώνει τὸ τζάμι. Καὶ τὸ μάτι δὲ βλέπει πιδ τὸ δρόμο με τὴ λάσπη, κι' οὔτε ἡ ψυχὴ πιδ

τὴν ὁμορφὴ σκηνὴ τῆς πατρίδας.

Σηκώνω τὸ κεφάλι. Ἀλίμονο! Ὁ καναπές με τὰ δυὸ ἀγαπημένα πρόσωπα ἔσβυσε· φωτιά δὲν ὑπάρχει, καὶ τὰ παράθυρα κουρτίνες δὲν ἔχουν.

Τὴ γυμνότητα τῆς κάμαρας ἕνα τραπέζι μόνο μισοσκεπάζει με λίγα βιβλία πανεπιστημιακά.

Στὸ τζάμι μιὰ χοντρή σταγόνα βροχῆς κατρακυλᾷ.

Νᾶν' ἀραγε τῆς ψυχῆς μου τὸ δάκρυ; Ἀἰμνίος Ἀνθός

ΣΤΗ ΘΕΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

Κάθε χρόνο τὴν πέμπτῃ ἐβδομάδα τῶν Νηστειῶν γίνεται στὸ νησί μας ἕνα μεγάλον πανηγύρι. Εἶναι ἡ γιορτὴ τῆς Θεοσκεπαστῆς.

Πᾶνε πολλὰ χρόνια πού οἱ εὐσεβεῖς κατοικοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀποφάσιζαν νὰ κτίσουν μιὰ μεγάλη ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας στὴ νοτιοανατολικὴ πλευρὰ τῆς Χώρας (ὅπως λένε τὴν πρωτεύουσά τῆς Ἀνδρου). Τὸ κτίσιμο προχωροῦσε γρήγορα καὶ καλὰ, σύμφωνα με τὸ ζῆλο πού ἄρχισε, μὰ σὺν τελείωσιν εἶδαν πὼς δὲν ἔχαν χρήματα γιὰ νὰ κάνουν τὴ στέγη καὶ πλησίαζε χειμῶνας! Ἡ λύπη τους πού δὲν θάβλεπαν τὴν ἐκκλησίαν τελειωμένη, ἐκπληρώνοντας ἔτσι ἕνα μεγάλο πόθο, ἦταν πολὺ μεγάλη, μὰ τί μπορούσαν νὰ κάνουν, ἀφοῦ δὲν ἔχαν λεπτά!...

Σὲ λίγες μέρες ἄρχισε νὰ φυσᾷ ἀέρας πολὺ δυνατός, τοικωμῖα μεγάλῃ σηκώθηκε, τὸ πέλαγος βοῦνιζε κι' ἀφρίε! Τρεῖς μέρες ἐξακολοῦθοῦσε τὸ ἴδιο, οἱ γεροντότεροι ἔλεγαν πὼς δὲν ἔχαν ξαναδεῖ τέτοιο κακό!

Τ' ἀργὸ τῆς τρίτης μέρας ἕνα καὶ καὶ φάνηκε νὰ περνᾷ ἀνοικτὰ φορτωμένο ξυλεια. Κινδύνευε νὰ πνιγῇ! Ὁ καπετάνιος στὴν ἀπελπισία του πέταξε τὸ φορτίο στὴ θάλασσα. Τὰ κύματα ἀμέσως πῆραν τὰ ξύλα σὸν τρελλὸ δρόμο τους καὶ κυνηγώντας τὸ ἕνα τ' ἄλλο τᾶφεραν στὴν ἀκτὴ. Ἐφθοναν ἀκατάπαυστα ἄλλα κι' ἄλλα, ἐνῶ ἡ μανία τοῦ ἀνέμου ἄρχισε σιγά-σιγὰ νὰ παύῃ, δίνοντας εὐκαιρίαν στὸ καὶ νὰ ξεφύγῃ κατὰ τὴ Χίο. Κι' ὅσοι ἀπὸ τὰ σπίτια τους παρακολοῦθοῦσαν τὴ φοβερὴ μάχη τῶν ξύλων καὶ τῶν κυμάτων, ἐνοίωσαν τὰ μάτια τους νὰ βουρκώνουν κι' εἶπαν: Τὰ ξύλα γιὰ τὴν Παναγία.

Καὶ καθένος βλέποντας τὸ θαῦμα, ἐνοίωθε τὴν ἀνάγκη νὰ προσφέρει ἀπὸ τ' ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ἑξήσῃ του λεπτὰ, ὑστερόντας τὸν ἑαυτοῦ, τὸν ἑ, τὴν πολὺτιμο εἶχε χρυσαφικό, κι' εἶσι ἡ ἐκκλησία στεγάστηκε καὶ τὴ βάπτισαν Θεοσκεπαστή, ἀφοῦ ἀπὸ Θεοῦ ἡ χάρις ἔγινε ἡ στέγη.

Ὅταν τελειώσε ἔγινε ἕνα μεγάλον πανηγύρι κι' ἀπὸ τότε ἐξακολοῦθεῖ νὰ γίνεται κάθε χρόνο, ἀμειλλώμενο τὸ προηγούμενον σὲ λαμπρότητα καὶ μεγαλεῖο. Γιατί σήμερα ἡ ἐκκλησία ἀπὸ τίς δωρεὰς καὶ τὰ τάματα, πού ἡ εὐσέβεια κι' ἡ πίστις στὸ θαῦμα τοῦ λυτρωμοῦ αὐτῶν πού ὑποφέρουν φέρνει, ἔχει στολιστεῖ με τὸν καλύτερον τρόπο. Κάθε χρόνο ἐρχεται ὁ Δεσπότης ἀπὸ τὴ Σύρον καὶ κάνει μονοκκλησιαστικὴ λειτουργία πού τὴν ἀκολουθεῖ λιτανεῖα.

Βλέποντας ἀπὸ κάποιον ἐξώστη τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων κάθε φύλλου καὶ ηλικίας πού εἶχε μαζευτεῖ ἀπ' ὅλες τίς ἄκρες τῆς Ἀνδρου γιὰ νὰ προσκυνήσῃ τὴν θαυματουργὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας, νὰ σπρώχνεται καὶ νὰ συνοστίζεται στὴν πλατεῖα Κατῆρ γιὰ ν' ἀκούσῃ τὸ κήρυγμα τοῦ Δεσπότη, ὁ νοῦς μου ἔτρεχε ἀθέλητα στὸ προσκύνημα πού γίνεται αὐτὲς τίς μέρες στοὺς Ἀγίους Τόπους, μαζεύοντας πιστοὺς ἀπ' ὅλες τίς ἄκρες τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Μῦρον τῆς Ἀνδρου

✠✠✠

ΣΤΙΓΜΕΣ...

Εἶναι στιγμὲς πού λαχταρῶ πᾶνω σὲ πλοῖο νὰ βρεθῶ, Κάποιος αὐγῆς τὴν ὁμορφὴν τριανταφυλλένια ὥρα, Καὶ ν' ἀντιροῦξω οὐρανὸ μαζὶ χρυσὸ καὶ γαλανὸ Καὶ νὰ θωρῶ κάθε στιγμὴ κι' ἄλλη καινούργια χώρα.

Εἶναι στιγμὲς πού σὲ ἡσυχίαν, μάγο δασαῖα λαχταρῶ! Ἄχ, νὰ βρεθῶ! Καὶ τὰ πουλιὰ ν' ἀκούω πὼς λαλοῦνε! Παντοῦ δροσιά, παντοῦ νερά, οὐκία ἐξοικαστα τρελλὰ Καὶ τ' ἀγερᾶκια στὰ κλαδιά νὰ σιγοτραγουδοῦνε...

Κι' εἶναι στιγμὲς πού στὸ γιαλὸ, τὸ ξαφειρένιο νὰ βρεθῶ Ὡ, πὼς ποθῶ!... Στὴν ἀγκαλιά μᾶς βάρκας νὰ ρεμβάζω. Γύρω μου γλάροι χαρωποί... στὴ θάλασσα τὴν ἀνοικτὴ Κύματ' ἀφροσπεφάνωτα μονάχα νὰ κοιτάζω...

Μόνο τὴν ὥρα τὴ γλυκεῖα, τὴν ἁγία καὶ τὴ μυστική, Τοῦ δειλινοῦ, στὸ σπίτι μας πὼς ἀγαπῶ νὰ μένω... Μιὰ γοιὰ μαννούλα λατρευτὴ καὶ μὴ ἀδελφοῦλα γελαστή... Καὶ γύρω ἄρρωμα γλυκὴ ἀγάπης σκορπισμένο...

Μακεδονοπούλα

✠✠✠

Η ΜΗΤΕΡΑ

... C'est à notre mère que se rattachent les plus doux souvenirs de notre enfance...

Ἐνα μαγιάτικο πρωὶ μῆλκε ἡ μητέρα μου στὴν κάμαρά μου, φέροντάς μου ἕνα μπουκέτο τριαντάφυλλα, καὶ λαμπερὴ σὺν μιὰ ἀκτίνα τοῦ ἡλίου.

Εἶχα ἀναλάβει ἀπὸ μιὰ μικρὴ ἀρρώστεια, γι' αὐτὸ με εἶχαν καταδικάσει νὰ μένω στὸ κρεβάτι γιὰ νὰ εἰμαι ζεστός. Καὶ βλέποντας τίς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου νὰ μπαίνουν ἀπὸ τὰ κλειστὰ παντζούρια, στενοχωριόμουν ἀνόμεσά στίς κουρτίνες τοῦ ἄσπρου μου κρεβατιοῦ ἤθελα νὰ σηκωθῶ, νὰ βγῶ, ἤθελα πρὸ παντός νὰ δῶ τὴ μητέρα μου, τὴν μητέρα μου με κάθε τρόπο!

Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ μῆλκε χαμογελώντας. Ἀ! τὴν ξαναβλέπω τόσο καλὰ ἀκόμα, εἶσι ὅπως πού φάνηκε τότε, στὸ κατώφλι τῆς πόρτας, φθάνοντας με μιὰ ἀκτίνα τοῦ ἡλίου. Τὰ ξαναθυμάμαι ὅλα τῆς, τὴν ἐκφράση τῶν ματιῶν τῆς καθὼς κοιτάζαν τὰ δικά μου, τὸν τόνο τῆς φωνῆς τῆς, καὶ τίς λεπτομέρειες ἀκόμα τῆς παιδιᾶς τῆς

τανό» πού με τήν εξέλιξη ἔγινε κότα—βγήκε ἀπό ἐν' αὐτό πού ἔγινε μόνο του. Μόνο του... δηλαδή ἕνας λόγος εἶναι. Γιατί κανέναν δὲν ἔχει πῶς ἐμφανίσθηκε ἡ ζωὴ στὸν πλανήτη μας. "Ενα μόνο εἶναι βέβαιον, ὅτι ὅλα τὰ *πρῶτα* τὰ ἔκαμε ὁ Θεός.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναγνώσσεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀναγνωσόμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1934. "Όσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν σὲ ἄγρια καὶ δσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: 'Υπνοβάτης, ἄ. (2×3=); 'Ιερὸς Βράχος, ἄ. (ΒΠ). Μιάρκα, κ. (ΤΠ). 'Αττικός 'Ορίζων, ἄ. (ΔΚ). Καρύδια, κ. (Μαργα. Βασιλ.). Εὐθύμο Γέλιο, κ. (;;;).

'Ανανεώσεις Ψευδωνύμων: Γαλάζιος 'Αγγελος, ἄ.

'Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Μάρβελ* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) εἶσαι πολὺ δικαιολογημένη πῶς πήγαν λοιπὸν αὐτὲς οἱ ἀγγλικὲς ἐξετάσεις; ἔχω στὴ διάθεσή σου ὑπόλοιπο δρ. 7,20' *Γαλανὴν Πειραιωτοπούλαν* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἀποδείξεις ἔστειλα· τώρα πού περᾶσαν ὅλα, ἐλπίζω νὰ κρατήσης τὴν παλιά σου ὑπόσχεση· δ κ. Φαίδων, ὁ παλιὸς φίλος τοῦ σεβαστοῦ θείου, σοῦ στέλνει πολλὰ χαίρετάματα.) *Διώνιον Θρύλον* (μπράβο! εὐχομαι τὴν ἴδια ἐπιτυχία καὶ στὰ ἐπιλοιπα μαθήματα· ὦ, ποῖος πιστεύει σὲ «γρυσουζιές»! γι' αὐτοὺς λέμε καμμιὰ φορὰ πῶς ὁ, τι γίνεται Τρίτῃ ἢ 13ῃ τοῦ μηνός, δὲν πετυχαίνει!) *Δήμιον 'Ανθὸν* (δὲν ἐδιάβασα αὐτὸ τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Καμπάνη καὶ δὲν ξέρω γιὰ πόσον «Γλωσσικὸ "Όμιλο» μιλοῦσε· οὔτε ἄκουσα νὰ ἰδρῦθηκε τελευταία κανένας τέτοιος· μὴν ἐπρόκειτο γιὰ τὸν παλιὸ «'Εκπαιδευτικὸ "Όμιλο»—Δελμούζου, Τριανταφυλλίδη, Γληνοῦ κτλ.—πού προκάλεσε τὴν εκπαιδευτικὴ ἀναγέννηση καὶ τὴν εἰσαγωγὴ τῆς δημοτικῆς γλώσσας στὰ σχολεῖα; μὰ ὁ «'Όμιλος» αὐτός, πού οἱ ἀντίθετοι τὸν ἔλεγαν «'Ανεμ-όμιλο», ἔκαμε τεράστιο ἔργο κι' ἀναφέρεται πολὺ συχνά.) *Μπετόβεν* (τὴν ἴδια βέβαια ἐπιτυχία θὰ εἴχες καὶ στὰ ὑπόλοιπα μαθήματα· σοῦ ἔστειλα τὰ φύλλα· εἶπα στὸν κ. Ξερόπουλο δσα μοῦ γράφεις γιὰ τοὺς «Πρόσφυγες», τὸ νέο του μυθιστόρημα πού δημοσιεύει στὸ «Νέον Κόσμο», κι' εὐχαριστήθηκε πολὺ.) *Μαραμένο Τριαντάφυλλο* (πόσο μ' εὐχαρίστησε τὸ μεγάλο σου γράμμα καὶ πῶς λυποῦμαι πού τελείωσε ὁ χρόνος πρὶν ἔρθῃ ἡ σειρά του γιὰ ἐκτενὴ ἀπάντησιν· εἶπα στὸν κ. Φαίδωνα δσα μοῦ γράφεις γιὰ τὴν παράστασιν τῶν «Φοιτητῶν» ἀπὸ τῆς Δραματικῆς Σχολῆς καὶ σ' εὐχαριστεῖ πολὺ· ναι, ὁ φίλος μας *Τάσος Δούζης* ἀπὸ ἀγάπη στὸν ἥρωα αὐτοῦ τοῦ ἔργου πήρε τὸ ψευδώνυμό του· θὰ πῶ στὸ *Βλάση Πήλιο* πῶς ὁ Κρυστάλλης γεννήθη τὸ 1861 καὶ πέθανε τὸ 1894.) *Ε. Δούκαν* (Τὸ διήγημα ὠρατό, ἀλλὰ ἡ μεταφρασὴ ἀνεχρή.) *Κουκουτσάκη* (εἶδα τίς διαφορὰς σου μετ' τὴν 'Ελλην' ἀλλὰ ἔχεις δίκιο· δὲν ἦταν καμμιὰ ἀνάγκη νὰ τῆς μοιάζης σ' ὅλα· αὐτὴ ἡ ἀντίθεσιν μεταξὺ σας ἀποτελεῖ μὴ ἀρμονία· καὶ καθιερώσας πολὺ καλὴ... στὸ εἶδος τῆς.) *Ἀγριοβιολέτταν* (περιμένω τὴν ἀδερφή σου· κρῖμα πού δὲν θὰ ἔλθῃς καὶ σὺ· πῶς πήγαν οἱ δια/ωνισμοί;) *Ἀγρόμπελην* (ἀπὸ τὴν περασμένην ἐβδομάδα ἔχω ἕνα γράμμα σου· μὴν ἀνησυχῇς, θὰ σοῦ ἀπαντήσω.) *Ἡρωϊκὴν Φέσαν, Πληγωμένην Καρδοῦλαν* κτλ. κτλ.

Εἰς δσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 20 'Ιουνίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ 'Εσωτερικὸν καὶ δρχ. 40 διὰ τὸ 'Εξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1933), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 40 τόμους ὑπάρχουν οἱ 39 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894—1928 τιμῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 416) ἄρραφος δρ. 80 καὶ ραμμένος δρ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932 καὶ 1933 τιμῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 624) ἄρραφος δρ. 110 καὶ ραμμένος δρ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ 'Εσωτερικόν δρχ. 5 ὁ ἄρραφος καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ 'Εξωτερικόν δρχ. 35 εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 270οῦ Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 30 Αὐγούστου.

356. Δεξιγράφος
Σύνδεσμοι, ἄρθρο οὐδέτερο
Καὶ βασιλεῖς πολὺ ἀρχαῖος
Ἐνώνουνται; Αὐτοκράτορας
Ἀμέσως γίνονται Ρωμαῖος.
Μπίλ-Σπίλ

357. Συλλαβόγριφος
Σύμφωνο με κτηνική
Νὰ ταιριάξῃ ὅποιος μπορέσῃ,
Γύρω θάλασσα θὰ ἰδῇ
Καὶ ξηρὰ μέσα στὴ μέση.
Ἰαίς

358. Στοιχειόγριφος
Στὸν κάθε τόπο εἶν' ἄλλο
—Θερμὸ, ψυχρὸ, γλυκὸ—
Μὰ μιὰ οὐρὰ ἂν τοῦ βάλλω,
Ἀμέσως... θάναθός.
Μυρτίλλη

359. Διπλοῦς Μεταγραμματισμὸς
Ἀντὶ Δέλτα, Μὶ τῆς βάξω,
Ἐπειτα μετὰ τὰ τάλλαξω,
Ἄλλ' οἱ κόποι μου χαμένοι:
Νῆσος ἦταν, νῆσος μένει.
Μαῦρη Προσωπιδόφορος

360. Δικτυωτὸν
* * * * * = Ἀρχαῖος παιητής
* * * * * = Μοῦσα
* * * * * = Ἑλληνικὸς ἀνέμου
* * * * * = Καταστρέφει περιουσίας
Ἀλκυονίς

361. Κρυπτογραφικόν
1 2 3 4 5 6 7 1 8 9 6 = Ἀρχ. ἐπιστήμων
2 9 8 5 6 = Ποταμὸς Εὐρώπης
3 2 5 4 2 5 8 = Γεωργικόν
4 9 8 5 6 = Νῆσος
5 8 5 6 = Ζῶον
6 4 3 4 9 2 = Ζυγίζει
7 1 2 5 6 = Ὄρα
8 9 6 6 3 = Πτηνὸν
9 2 3 = Θεῶν
Πιτσιρίκος

362-366. Μαγικὴ Διφθογγος

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων διὰ μιᾶς διφθογγου, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

πηλός, ὦρα, θέμα, κύμα, ἡλός
Χλωμὸ Λουλούδι

367. Ἀκροστιχὶς ἐξ 'Αντιθέτων
Νὰ εὐρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε τὰρχικὰ τῶν ν' ἀποτελοῦν ἀρχαῖον ῥήτορα:
ἔναρξις, βᾶθος, ἀφροσύνη, μῦθος,
πωλῶ, θόρυβος.
Φαέθων

368. Φωνηεντόλιπον

μὴν - θρ - μ - π - θν
Ἀσπρὸ Ἀραπάκι

369. Γρίφος

κε λι κες
με κε κε λι λι κες κες
δὲν τρεχ λι λι ν' τέκω
κε κε λι λι κες κες
κε λι κες
[Δημῶδες Αἰνίγμα, τοῦ ὁποίου ζητεῖται καὶ ἡ λύσις].
Κρυφὸ Σχολεῖο

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 16

168. Χαλίκι (χά, λύκοι).—169. Χήν. μὴν.—170. Ὁ ἥλιος, ἡ Ἥλεία, τὸ 'Ιλιον.—171. 10×6=60, 10×3=30, τὸ ὅλον 90.—172. ΚΑΝΤΙΟΣ ('Ανταῖος, Νίνος, Τσάκνα, Ἰκόνιον, ὀκιά, Σίκινος).—173-177. Διὰ τοῦ τίτλου ΡΑΣ: Κράσος, ὄρασις, Ἰόρας, Ἀδραστος, ῥάσον.—178. ΙΟΚΑΣΤΗ-ΚΡΑΝΑΟΣ-ΤΟΜΥΡΙΣ ('Ικτινος, ὈΡΟφή, ΚΑ-Μηλος, ἈΝΥτος, ΣΑΡδῶ, ΤΟΙΟῦτος, ἩΣΣον).—179-183. Λύκαινα, Λύκειον, Ἀλκυῶν, Λακωνία, Ἑλικῶν.—184. Ἔσο γενναῖος (ἐς ο γ', ἐν ε ὡς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὰ πολὺ λέξεις μετὰ ἀπλὰ στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις μετὰ παχέα δὲ στοιχεῖα δρ. 1 καὶ μετὰ κεφαλαία δρ. 1,50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρονήματα πληρώνουν τὰ διπλά. Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

[ΔΔ'—335]

Παῖς εὐγενικὰ ψυχὴ θὰ μᾶς ἀρνηθῇ
ἕνα τῆς τετραδιάκι. Στείλτε γιὰ κα-
θένα χωριστὰ: Ὁλίβιαν Χριστοπούλου,
Πρατίνου Διοχάρους 32, Ἀθήνας.

Μασκῶν. Ὁλίβιέρους Κρόμβελ,
Γαλάζιος Ἄγγελος

[ΔΔ'—337]

Τζοκόντα, πότε λογαριάζεις ν' ἀνταπο-
δώσης τὸ τετραδιάκι μου; Ἀγκάθι

[ΔΔ'—338]

Χίλιες εὐχὲς στὴ γιορτὴ σου, καλὴ μας
Μυρτοῦλα. Ἐλάτῃ, Δεβάντα

[ΔΔ'—339]

Γκόλφ, Ναυτάκι, Νινούλα, περιμένω τε-
τραδιάκι σας. Καμήλα Χόρν, Νέλλη,
τί γίνεσθε; Πορθητὸς τοῦ Πύριπου

[ΔΔ'—340]

Ταξιδιώτῃ, ἀλληλογραφοῦμε; Στείλε
Δ/ση.—Μυρτίλλη, βρές με ἂν μπορῇς...
Ἀντίο Μαστέλλο

[ΔΔ'—341]

Νέγλη, Ἀνιέζα, Μυρέλλα, γιατί δὲν ἀν-
ταποδίδετε τετραδιάκια; Φίγκαρο, τί
γίνεσαι; Τρέπα στὸ Νερό